

TOMIS

REVISTĂ EPARHIALĂ DE CONSTANȚA

CEL CE VA BEA DIN APA, PE CARE O VOIU DA EU
NU VA INSETA IN VEAC. — IOAN IV. 14

TIMOT

REVISTA EPARHIALĂ DE CONSILIA

SUMARUL

Cuvântare la desrobirea Basarabiei și Bucovinei	Episcop + Gherontie
Ortodoxie și nație	Pr. Const. Staicu
Proclamația către Tară	D-1 Măreșal Antonescu
Pro N. Iorga	Episcop + Gherontie
Pe linia destinului nostru istoric	Pr. Gh. Sorescu
Cel ce făcea prăpăd	Pr. Const. N. Gheorghe
Dușmanii familiei	Pr. Ilie Dragomirescu
Cuvântare	Pr. Alex. Zaharia
Cronică	Pr. Gh. Sorescu
Știri și fapte	* * *
Partea Oficială	* * *
Diverse	* * *

T O M I S

Revistă oficială, lunară, eparhială, de Constanța.

Sub patronajul Prea Sfințitului

EPISCOP GHERONTIE

CUVÂNTARE

rostită la aniversarea desrobirii

Basarabiei și Bucovinei

Dacia Traiană, leagănul neamului nostru, a fost piatra de încercare, în decurs de veacuri scurse, unul după altul, chiar cu începere dela plămada ei. Mare și falnică, în hotare fixate de vitejia neamului nostru Daco-Roman, și consolidate de geniul Conducătorilor ei, Dacia-Traiană, a fost deapururea pizmuită și pofțită de popoare, cari mai de cari mai sălbatece, cari mai de cari mai flămânde. Eșite din stepele Mongoliei, hoardele barbare, au năvălit năprasnic, în câmpiile mănoase ca și în munți, căutând loc de sălășluire și de hrană : Mongolii și Hunii, Gepizii și Avarii, Cumanii și alții, călări pe cai sălbateci, ca și ei, cu pastramă de hrană sub șea s'au năpustit, au adus groază și prăpăd, au prădat holde și bogății și-au umplut trăistele gata de fugă. Așa fac hoții; se răpăd, fură, jăfuiesc și omoară, dar ochii li sunt spre văile de scăpare, ca să fugă, atunci când sunt încolțiți.

Istoria s'a repetat mereu, Dacia-Traiană a fost sfârtecată, până la desființare; dar nu în sufletul ei, ci în trupul ei. Conștiința naționalității ei a rămas pururea nealterată și ne-a condus până la voievoade și închegarea Principatelor Române, sub Vodă Cuza, până la întemeierea României moderne a lui

Carol I, până la reîntregirea ei, sub arma lui Ferdinand I, când am numit-o România-Mare.

* * *

Dar mongolii lui Atanaric și Gingishan, ca și rudele lor, ne-au purtat veșnic sâmbetele. Ca toți fariseii, acești barbari, fără caracter și onoare, fără Dumnezeu și fără suflet, au plănuit și au desmembrat Moldova lui Ștefan cel Mare, răpindu-ni în 1775 Bucovina, iar în anul 1812 Basarabia.

Acum 13 luni, lacomii și hrăpăreții noștri vecini din Răsărit au sfârtecat din nou trupul țării întregite, răpindu ni Nordul Moldovei, țara fașilor și Țara Basarabilor.

Deșteptată, însă, din somnul cel de moarte, în vremea și după războiul din 1916—1919, provinciile răpite și cotropite: Basarabia mai întâi, Bucovina apoi și Ardealul imediat, de bună voie, nesilite decât de sentimentul și porunca sîngelui, scutură jugul robiei de sute și mii de ani și aleargă la sinul matern patria Română, făurind România-Mare.

Le-am primit cu drag și am înfiripat conștiință națională unitară și independentă. Douăzeci și trei de ani, am muncit, la olaltă, pentru aceasta.

* * *

Dar, acum 13 luni bețbojnicii lui Stalin, cei cari ni jurau credință și sinceritate, în public, în fața lumii, sar asupra noastră și ni răpesc, cu silnicie, Nordul Bucovinei și Basarabia, unde au omorât norodul drept credincios, au dărâmat și profanat bisericile, au asasinat preoți și s'au silit să șteargă orice urme de civilizație și românism numai în 13 luni de zile.

Paharul suferinții și al umilinții, însă, și răbdarea s'au sfârșit. Bravul general Ion Antonescu, Conducătorul Statului și al destinului țării noastre, în decomună înțelegere cu prietenul neamului românesc Fuehrerul Adolf Hitler, ctitorul marelui Reich German național socialist, a tras sabia și a pornit

cruciada în contra iudeo-comunismului moscovit. Cot la cot, armata marelui Hitler și a noastră, sub comanda supremă și unică a viteazului nostru general Ion Antonescu, a trecut mai întâi, în dulcea noastră Bucovină, curățindu-o de lepra comunismului internațional și, apoi, în Basarabia.

Nici o lună n'a trecut, decând bravele noastre armate au pornit la luptă și iată, scumpi frați români, întreaga Bucovină și Basarabia, reîntoarsela sinul Patriei Române.

Avem credința că, în curând, în noua înfățișare și organizare a vieții sociale, civilizate și drepte în Europa, noi Românii, vom avea rol de mare cinste și că de data aceasta—veșnicia României reîntregite, este și va fi asigurată.

Toată țara sărbătorește astăzi revenirea scum-pelor noastre pământuri străbune la Patria mamă. Inimile noastre aduc prinos de recunoștință eroilor români și germani, cari și-au vărsat sîngele și și-au dat viața pentru opera de salvagardare a prestigiului țării noastre și a lumii noi pe care o crează Adolf Hitler.

Ne închinăm înaintea Comandanților, cari—cu geniul lor—ni-au redat Bucovina și Basarabia.

Trăiască norocosul nostru Rege Mihai I, care-și începe o domnie glorioasă ;

Trăiască scumpa Sa mamă Regina noastră Elena, îngerul păzitor al fragedului Său Fiu ;

Trăiască viteazul nostru Conducător—generalul Ion Antonescu ;

Trăiască marele Fuehrer al Germaniei Adolf Hitler ;

Trăiască armatele noastre aliate ;

Trăiască România Mare, cât soarele ceresc, amin.

Episcop + GHERONTIE

Ortodoxie și nație

Dumnezeu are înfinitate însușiri; Creatura, după chipul Său, e multiformă. Mântuitorul a primit în staulul din Bethleem, la Naștere, daruri dela magii neamurilor și, când vremea s'a împlinit, Și-a trimis ucenicii să încreștineze toate popoarele lumii (vezi Evanghelia după Matei, cap. 28). Creștinismul dreptcredincios a consfințit existența națiilor ca unități biologice firești, încă dela Pogorirea Sf. Duh, din prima zi de viață a Bisericii ortodoxe.

Creștinismul, dela origine și până astăzi, nu cunoaște altă instituție a sa decât Biserica ortodoxă. Mântuitorul a înființat Biserica Sa, ca să fie și să rămână ortodoxă.

Biserica ortodoxă îmbrățișează, deopotrivă, toate neamurile pământului și le dă brânci în nemurire.

Ortodoxie vrea să zi a credință dreaptă, adevăr și viață coborâte din cetatea cerească a Mântuitorului nostru Iisus Christos. Nația e unitate naturală, firească, definită prin rasă, limbă și duh. Ortodoxia e «patria» duhului și numai a lui; Nația e casă pământească, legată de cer prin duh, prin spiritul dreptei credințe. Ortodoxia nu desființează individul ca unitate psiho-fizică, ci-l modelează în sensul conceptului de perfecțiune. Individualitatea prin ortodoxie devine personalitate.

Popoarele prin ortodoxie devin nații. Poporul poate să moară, nația miruită cu duh ortodox nu poate să moară, căci conceptul de ortodoxie implică ideea de nemurire, de veșnicie. Un popor, care a ajuns la o conștiință ortodoxă vie și limpede, s'a legat de veșnicie, a devenit nație. Ca să moară *nația ortodoxă*, ar fi ca și când ai spune că Dumnezeu are început și sfârșit. Ortodoxia este eternă, căci este mângâiată pe frunte de Sfântul Duh. Nația trăiește, cât vrea Dumnezeu. Omul nu poate desființa *nația ortodoxă*, «quia absurdum» omul n'are puteri nelimitate. Melcul poate înghiți muntele, pe care sue; peștele poate sorbi oceanul, în care se sbate; pasărea poate trage în piept tot văzduhul, prin care se leargă; mărghinirea poate desființa infinitul; moartea poate prinde veșnicia; omul poate fi Dumnezeu; duhul omului poate înlocui sau nimici duhul ortodoxiei? Niciodată.

Deci se poate spune: Sunt nemuritor, fiindcă sunt ortodox; sunt nemuritor, fiindcă sunt român ortodox.

* * *

Ortodoxia românească? E însuși actul de naștere al neamului nostru. Ea a întâmpinat pe colonii romani veniți în Dacia, după anul 100 în. Hr., și tot ea a fost, în scurgerea vremii, spiritul tutelar, care și-a legat indisolubil ființa de ființa neamului.

Ortodoxia românească a creat spiritualitatea nației noastre și i-a apărut sufletul în fața vitregiilor unei zbuciumate istorii. Ortodoxia românească a deschis ochii nației, i-a limpezit conștiința de sine, i-a mângâiat durerile și i-a dat vârtute în vâlmășagul tuturor încercărilor. Ortodoxia națională ne-a însoțit sub vremelnice ocupații străine; ne a salvat obiceiurile și ne a luminat sufletul în întunerecul veacurilor.

Ortodoxia a creat cultura și arta românească, în Luminișurile munților și sub cupola Bisericilor din vechi mănăstiri. Sub fruntea modeștilor monahi și clerici ai trecutului, în tinda Bisericilor de lemn, s'au plămădit tradițiile și conștiința națională. Fără ortodoxie, n'ar fi fost cu puțință: bunătatea, blândețea cuceritoare de suflete, spiritul de îngăduință, lipsa de ipocrizie, sinceritatea exuberantă de multe ori, spiritul de rezistență în fața tuturor adversităților și noblețea de boer a românului.

Ortodoxia noastră străjuește și astăzi la păstrarea și întărirea elementului național. Ortodoxia noastră va încălzi la sânul ei, și'n vremuri bune și în împrejurări protivnice, neamul nostru. Creată și legată de ortodoxie, nația românească nu poate muri niciodată.

Preot Const. Staicu

PROCLAMAȚIA

Mareșalului Antonescu

Către Țară

ROMÂNII!

După un an de trudnică muncă și de zbućumare credincioasă pentru Neam, pentru Rege și pentru Dreptate, vă înfățișez împlinirile și strădania, pentru ca să mă judecați toți, și Istoria să ne asculte mărturisirea.

Am primit la 6 Septembrie 1940 zbućumata povară a unui neam frânt, singur, desonorat, desorganizat și descurajat. Temețiile noastre de viață fuseseră zdrobite de descompunerea morală și prăbușirea sfintelor granițe.

În plin război european, fără nici un sprijin din afară, umilit și neînțeles, cu o ordine morală care frământase și pătase totul, dela rădăcinile sufletului românesc până la treptele înalte ale Tronului;

Cu un Stat desorganizat de o conducere silnică, prăvălitoare de drepturi și demnitate;

Cu finanțele Statului secătuite și pierdute, dar cu zdrobitoarea prezență a fraților izgoniți dela vetre, saraci și umiliți, prin pierderea teritoriilor;

Cu o ordine politică internă descompusă din valorile vrajbei și tiraniei, fără puțința aflării unei stânci de reazem național;

Cu Armata umilită de o înfrângere nemeritată prin neputința ostașului de a-și apăra pământul și onoarea;

Așa am găsit eu la 6 Septembrie 1940 Țara noastră, în ceasul când Dumnezeu mi-a așezat pe umeri răspunderea chinuitoare a destinului românesc;

Ani dearându-l luptasem pentru temeiuri de viață națională sănătoasă și puternică;

Ani dearându-l strigasem că Armata se fărâmă și Statul se prăbușește;

Ani dearându-l văzusem cum Națiunea presimțea, întunecată, scadența neiertătoare a unor greșeli din trecut, cari slăbiseră Țărâtimea, înstrăinaseră bogățiile Neamului și descurajaseră Cărturarii și Tineretul Neamului.

Păcate vechi și noi sunau ceasul de răspundere neiertătoare, amenințând însăși ființa noastră națională.

ROMÂNII!

Să nu uitați.

Eram atunci la un pas de cotropirea din afară și zbcuimul dinnăuntru era sfâșietor.

M'am străduit să dau Țării onoarea și desrobirea și să sterg petele neiertătoare ale trecutului, fiindcă fără onoare și drepturi, fără încredere și dreptate, un Neam nu poate trăi.

V'am cerut să mă ascultați.

V'am cerut să mă urmați.

V'am cerut să mi dați încredere.

Și mai ales v'am cerut să regăsiți în suflete viforul drepturilor și al credinței strămoșilor, mândria de români și onoarea de a aduce Patriei tot ceia ce inima și trupul românesc sunt în stare să dăruiască prin credință, prin muncă și prin jertfă, pentru Neam și pentru Rege.

Rezemat pe această încredere, pe acest suflet nou al Țării, am putut să țes iarăși firele soartei noastre de peste granițe, legând România printr'o alianță demnă cu Germania, Italia și Japonia, care putea să ne asigure nu numai liniștea apărându-ne de cotropirea rusă și bolșevică, dar avea să ne aducă reîmplini ea sfințelor noastre drepturi.

I-am dat alianței fidelitatea unui Neam, care vrea să și păstreze onoarea și pământul.

De atunci am primit înțelegerea Lăurei Popor German și a Poporului Italian, sprijinul statornic și curat al Fuehrerului Cancelar Adolf Hitler, și darul de sânge al soldatului german care a luptat pe pământul românesc umăr la umăr, pentru desrobire și pentru civilizație.

Am spus numai atunci, când am încheiat această alianță, temelie de drepturi și dreptate, că nu trădez nimic din ce este românesc și că lupt pentru înălțarea demnității noastre.

Azi, Români, puteți să vă dați seama cu toții că Țara noastră nu mai este singură, că am putut salva prin această alianță, nu numai ființa teritoriului nostru frânt, pe care îl amenințau hoardele comuniste, dar am putut să desrobesc pământuri românești, prin lupta dela Răsărit, spălându-ne de sonoarea prin sângele ostașilor noștri.

Măsurați cu un cuget curat și cu lumina adevărului această împlinire națională și dați-vă seama că am putut recâștiga pământurile strămoșești, numai după un an dela frământarea lor; atunci când altă dată veacurile ne-au arătat protivnicia și ne-au împiedicat unitatea.

Este aceasta un sprijin al Providenței și o faptă a Istoriei noastre pe care trebuie s'o înțelegem și s'o merităm.

În acest an de trudă, de luptă și de jertfă, Armata a adus cea mai însângerată și mai sfântă contribuție.

De aceea, ei trebuie să-i închinăm cel dintâi gând de recunoștință la capătul acestui an de desrobire.

ROMÂNII!

M'am străduit, în acest popas ca și înăuntru să refac temelile sdruncinate și să ridic credințele de totdeauna, gospodăria și munca.

Ceeace am înfăptuit în această vreme este hotărât o ridicare a păturilor românești deasupra cotropirei străine, prin românizarea vieții și proprietății asuprite de vâscul semit și descătușarea noastră, prin legi de românizare.

Din înfăptuirile Guvernului pe care vi le prezint, veți judeca singuri că n'a fost ogor de viață națională, începând cu Armata Țării trecând la agricultura românească și la mărirea producției noastre, la ordinea școlară a justiției și a finanțelor Statului, a sănătății și a muncii, a comunicațiilor și a operelor sociale, fără ca pretutindeni să nu se simtă pași noi de muncă și de înfăptuire, piatră nouă de zidire și de înălțare.

Nu vorbele, ci faptele supuse judecății voastre, vă cer să le priviți, pentru ca să vă dați seama cât s'a înfăptuit în tăcerea acestui an de muncă nebiruită.

Războiul împotriva dușmanilor civilizației și a destinelor noastre, nu ne-a împiedecat, cu toată povara și răspunderile lui, să continuăm munca îndârjită și să ne facem datoria, nu numai față de țara rămasă în pace, dar și față de pământurile desrobite, de sângele eroilor ca și față de cei cari au murit sau cari au luptat pentru ele.

Basarabia și Bucovina au fost supuse unei organizări noi, iar invalizii, orfanii și văduvele de război, și-au primit, așa cum își vor primi toți eroii Neamului, recunoașterea jertfei și luptei lor, prin legi de cinstită, care să le asigure liniștea și dreptul viitorului prin pensii, educație orfanilor și pământuri eroilor.

Am judecat și înlăturat pe vinovații trecutului, luptându-mă ca valoarea educativă a pedepselor s'o împreunez cu cea mai nebiruită râvnă pentru a așeza cinstea și ordinea.

Dreptatea și meritul trebuie să stea la baza Statului alături de cinste și muncă.

M'am luptat să așez gospodăria Statului pe o bază sănătoasă și sinceră, prin măsuri financiare chibzuite și cum-pătate.

Aș fi vrut să pot împlini mai mult pentru producția românească, mărind puterile de muncă ale agriculturii și industriei noastre.

Războiul Europei mi-a stat împotriva.

Aș fi vrut să fac mai mult pentru Țăranul nostru care așteaptă de veacuri împlinirea dreptății și ridicarea sufletului și muncii lui.

Din judecata împlinirilor pe care le înfățișez Țării, Țăranii vor vedea însă toată strădania curată pe care am pus o și sprijinul pe care li l-am dat în această vreme.

Ei vor simți mai ales, grija statornică pe care le o port și voința neînduplecată de a le spori puterile, de îndată ce stările dinlăuntru și din afară îmi vor da puțința s'o înfăptuesc.

Am râvnit să fac mai mult și pentru muncitorimea noastră, în afară de ridicarea salariilor și de asistența socială, dar aceleași greutăți ale producției de război m'au silit să mi amân strădania.

ROMÂNII!

Continuând, cu nebiruită credință în puterile Neamului lupta noastră de apărare a pământurilor și a civilizației și munca de reconstrucție a instituțiilor vieții românești de îndată ce lupta sfântă ne va îngădui popasul unei noi acțiuni naționale, vom păși la împlinirea crezurilor românești de totdeauna și a nevoilor Statului.

Vom face o reconstrucție administrativă pentru a da Statului și serviciilor noastre publice noi mijloace de viață și împlinire.

Organizarea Statului va merge mână în mână cu organizarea profesiunilor.

Muncitorii manuali vor fi strânși în spirit național și într'o nouă disciplină a muncii și a ocrotirei ei sociale.

Muncitorii cărturari vor fi strânși în corporații și corpuri tehnice, prin care meritul muncii și capacitatea clăditoare a omului să poată să așeze erarhia drepturilor în Stat și formarea elitelor în Națiune.

Țărănimea și satele noastre își vor găsi noi instituții și mijloace de viață, toată râvna statului aplecându se asupra dreptății sociale și ridicarea economică și sinceră a lumii țărănești.

În sfârșit, economia noastră va fi întinsă la o nouă organizare a producției agricole și industriale, ținând seamă de toate puterile naturale ale structurii noastre și punându-le în valoare.

Iar noile generații vor găsi noi instituții de disciplină și muncă națională în care să-și poată plămădi credința și viitorul.

Pentru a împlini aceste noi crezuri de viață și aceste așteptări ale cugetului și nevoii românești, vă voi cere din

nou înțelegerea și sprijinul, chemându-vă la înfăptuirea fiicăreia din aceste așezări.

ROMÂNII!

În acest an au fost ceasuri grele pentru Neam și au fost ceasuri cumplite pentru mine.

Dumnezeu ne-a ajutat să le biruim și să facem dintr'un început de înfrângere un an de desrobire națională.

De aceia, în pragul unui nou an de răspundere, vă mărturisesc, Români, nu numai fapta și strădania pentru a o măsura și înțelege, dar vă închin toată recunoștința mea pentru că m'ați ajutat, pentru că ați crezut și m'ați urmat.

Fiindcă vouă care ați adus în matca credinței românești, onoarea, munca și jertfa voastră, vouă vă datoresc biruința noastră.

Voi închide în inima mea durerea pe care mi-au făcut-o aceia pușini care n'au înțeles că în această luptă sfântă și în această muncă neînduplecată, eu n'am făcut decât să slujesc crezul național cu voința hotărâtă de ridicare a Neamului și de recâștigare a drepturilor veșnice.

ROMÂNII!

Azi se dă în lume o luptă fără seamăn.

Înceștarea vieții și a gândului a aruncat asupra Europei nu numai sânge cotropitor, dar amenințarea gravă a anarhiei și a prăbușirii comuniste.

Suntem angajați într'o luptă sfântă, grea, necruțătoare, așa cum altădată Voevozii noștri luptau cu primejdi și furtuni neînchicuite, păstrând aici în Carpați și Dunăre lumina veșnică a civilizației creștine.

Să fim trezi, încrezători și puternici, pentru că veacurile își așează drumul, azi, sub ochii noștri.

Acelora care s'au jertfit pentru Neam și pentru Rege, acelora care au luptat pentru Lege și pentru Biserică, Neamul le închină azi toată tresărimea gliei românești, desrobită prin jertfa lor.

Cutremurați de sângele martirilor, să jurăm toți, în fața mormântului lor, că, uniți și credincioși, muncitori și Români, vom ști să le cinstim jertfa și să dăm Patriei tot ceace ei au fost în stare să-i dăruiască.

ROMÂNII!

Un an de muncă s'a încheiat.

Un an de luptă și de zidire începe.

Să ne turnăm în suflete și în trupuri toată porunca ceasului de față.

Desrobirea n'a fost numai o desrobire de pământuri, ea a fost o chemare nouă a Neamului nostru spre mari împliniri și noi destine.

Pentru vetrele strămoșilor;
 Pentru credința părinților;
 Pentru mândria noastră;
 Pentru dreptul copiilor noștri;
 Pentru veșnicia românească!
 Cu Dumnezeu înainte!
 Trăiască Regele.
 Trăiască România.

MAREȘAL ANTONESCU

Pro N. Iorga *

Iubiților,

Istoria neamurilor nu și-o făuresc numai ele, ci popoarele capătă avânt spre țeluri nepieritoare prin oamenii aleși, cari se ridică din mijlocul lor. Nicolae Iorga a fost un ales al Neamului românesc. Mai mult: Nicolae Iorga a fost — și rămâne — în istoria Țării noastre, sub toate înfățișările, ca o apariție fenomenală. Fenomenul Iorga va stărui pe cerul românesc, ca o cale lactee cât veșnicia neamului și a Țării noastre. N. Iorga și-a iubit neamul cu iubire fanatică și, de aceea, toată viața a luptat cu forța geniului său, pentru îndepărtarea străinilor de tot soiul din rosturile noastre românești. Prezența lui Nicolae Iorga, cât a trăit cu trupul, în orice loc și în orice împrejurare, a fost întotdeauna ca o muștrare pentru pornirea noastră firească de a întinde mâna frățescă tuturor străinilor și înstrăinaților, cari între timp, își iau îndrăzneala să sfideze curăția sufletului nostru și să se dea drept îndrumătorii noștri material și morali.

Doamnelor și Domnilor,

Ce a făcut Nicolae Iorga pentru Biserica Ortodoxă, în calitatea sa de om de carte și ca neobosit colindător al iubitei sale Țări, putem afirma că nimeni altul n'a putut face. Aceasta se explică nu numai prin extraordinara sa pregătire de cărturar, ci

---

Cuvântare rostită la comemorarea lui Nicolae Iorga, care a avut loc la Constanța în ziua de 25 Mai 1941, în cadrul Ligii Culturale și sub prezența P. S. Episcop D. D. Gherontie.

mai ales prin aceea că a fost, între altele, și un adânc și convins credincios fiu al Bisericii ortodoxe naționale, așa cum nu sunt unii din preajma noastră, cari întinează, ori de câte ori au prilejul, cea mai curată și cea mai românească instituție din Stat, care este Biserica. Sufletul de creștin ortodox al lui N. Iorga a fost plămădit din fragedă copilărie, de venerabila sa mamă Zulnia Iorga, care s'a asemănat întru purtare cu sfintele mame ale marilor figuri ale creștinismului de aur, din secolul IV după Hristos.

Nicolae Iorga, o afirmăm cu toată convingerea, a fost mare față de Biserica sa strămoșească, fiindcă mare i-a fost și mama, care i-a împreunat pentru întâia oară degetele întru închinare ortodoxă.

La vârsta de 6 ani, copilul Nicolae Iorga, înzestrat cu o inteligență scânteetoare și cu o memorie ne mai întâlnită, cetise de-arândul cronicile, în ediția lui Mihail Kogălniceanu. La aceeași vârstă, acest minunat copil răsfoise toate ceasloavele Bisericii din Botoșani, unde a văzut lumina zilei. O inimă caldă de mamă, deci, și un suflet, care avea să fie mare, îl împinsese de atunci spre tainele credinței ortodoxe de sub cupola Bisericii din târgul de baștină, iar mai târziu, îl îndeamnă să cerceteze toate tezaururile scrise și de artă ale ortodoxiei românești. În viața de cărturar și de convins credincios al Bisericii strămoșești, Nicolae Iorga a întârziat, ca nimeni altul, în arhivele mănăstirilor din locuri uitate și în fața pisaniilor slintelor locașuri de închinare, pentru a descifra, în acestea, trecutul de demnitate și de noblețe românească al Bisericii noastre.

Acest titan al științelor românești, a fost în acelaș timp și un uriaș al întocmirilor de istorie bisericească. Intr'o vreme, când nimeni nu se încumeta să dea la iveală o istorie de ansamblu a Bisericii ortodoxe naționale, Nicolae Iorga, susținut de o informație bogată, a întocmit pentru întâia oară științific, istoria Bisericii românești, în două volume, tipărite în anul 1908. Între filele acestor volume și-a risipit Nicolae Iorga sufletul său de mare român și de mare fiu al Bisericii, reliefând cu autoritatea sa însemnatul rost pe care l-a avut această instituție în formarea sufletului, a limbii și a conștiinței românești. Iată ce scrie în prefața ediției I a istoriei sale bisericești: „Mitropoliții, Episcopii, Egumenii și așa de adesea ori și smeriții călugări, ori umilii preoți de mir au dat poporului, ei singuri aproape, toată învățătura, au înzestrat Neamul cu o limbă literară sfântă, cu o artă în legătură cu gustul și cu nevoile lui; au sprijinit Statul fără să se lase a fi înghițiți de dânsul, au călăuzit Neamul pe drumurile pământului, fără a-și desface ochii dela cer și au ridicat mai sus toate ramurile gospodării românești, — dând istoriei noastre cărturari, caligrafi, sculptori în lemn, argintari, oameni de Stat, ostași, mucenici și sfinți“.

În istoria sa bisericească, Nicolae Iorga a jalonat și unele

vederi personale despre reorganizarea clerului, a învățământului seminarial și teologic, precum și a mănăstirilor și Bisericii în deobște.

Astfel, a recomandat o autonomie efectivă a Bisericii ortodoxe în cadrul Statului, sub înfățișarea materială și morală a problemei.

Dar Nicolae Iorga, prin îndelungata și neobosita cercetare a lăcașurilor de închinare de pe tot cuprinsul Țării și-a sporit și mai mult dragostea față de Biserica strămoșească, îngrijindu-se în deaproape de a se conserva, neatinse, toate comorile de artă și spiritualitate creștină ortodoxă.

Ca președinte al Comisiunii Monumentelor Istorice, în marea lor majoritate așezăminte bisericești, Nicolae Iorga le-a apărat cu căldură de protector îndrituit și cu fanatism, împotriva oricărei încercări de înnoire, păstrându-le cu evlavie înfățișarea lor arhaică.

Rezultatul cercetărilor neobosite pe tereu bisericesc, sub toate înfățișările, l-a risipit Nicolae Iorga în diferite publicații, dar mai ales în revista „Biserica Ortodoxă Română” a Sf. Sinod. Prin scris și prin viu graiu, Nicolae Iorga și-a legat sufletul de sufletul poporului nostru drept credincios și cred că nu este în Țara românească un cât de modest slujitor al Bisericii și al Școlii, care să nu se fi împărtășit din izvorul nesecat al erudiției neîntrecute a omului cu faimă universală. În lunile de vară, modeștii apostoli ai neamului, preoți și învățători, profesori și studenți, s’au încălzit și luminat la cursurile Universității Populare dela Vălenii de Munte, pornind cu suflet nou la casele și îndeletnicirile lor.

Femeea română găsisse în Nicolae Iorga un îndrumător entuziast, la Școala de misionare din aceeași localitate și în feluritele scrieri ale marelui Dascăl al Neamului.

Doamnelor și Domnilor,

Nicolae Iorga face parte dintre acei oameni, cari n’au nevoie de perspectiva istoriei, ca să-și poată reliefa complexa lor personalitate. Încă în viață fiind, acest mare trăitor și creator al istoriei universale s’a impus în prețuirea tuturor Românilor, iar instanțele de cultură din străinătate se considerau onorate să numere printre membrii lor pe Nicolae Iorga.

Nicolae Iorga a fost și rămâne o figură reprezentativă, uriașă, a neamului nostru și cinstirea de care se bucura personal și se bucură astăzi întinsa lui operă, în străinătate, se răsfrânge și asupra Țării noastre.

Cu aceste simțăminte și gânduri, astăzi când comemorăm pe Nicolae Iorga, marele luminător al neamului, Biserica ortodoxă românească a eparhiei Constanța își face o datorie de inimă, exprimând recunoștința, pe care o păstrează aceluia care, ca

nimeni altul dintre credincioșii ortodoxiei noastre, i-a cercetat trecutul, i-a descifrat hrisoavele, i-a prețuit și ocrotit arta și monumentele și i-a fixat magistral rolul de îndrumătoare a neamului românesc.

Pe Nicolae Iorga, trecut la cele veșnice martiric, Biserica ortodoxă națională, n'are de ce să-l plângă, ci l-a așezat pentru totdeauna în pantheonul aleșilor săi.

Nemuritoare și luminoasă să fie pururea amintirea lui Nicolae Iorga pentru neamul său, pe care l-a iubit și l-a cinstit fără egal. Amin!

Episcop + GHERONTIE

Pe linia destinului nostru istoric

Istoria omenirii nu cunoaște o înclăstare mai crâncenă, o desfășurare de forțe mai gigantică și o mai îndreptățită bătălie ca aceea pornită de curând împotriva bolșevismului: crâncenă, fiindcă cele două armate aliate în luptă sunt fanatizate de idealuri de vieață opuse; gigantică, deoarece nicio bătălie nu s'a desfășurat pe un front atât de vast și nicicând n'au fost aruncate în luptă forțe atât de puternice, dispunând de tot ceea ce tehnica a isbutit să realizeze în industria armamentului, precum și de toate mijloacele pe care tactica modernă de luptă a știut să le utilizeze în executarea planurilor de operațiuni; îndreptățită bătălie, fiindcă o nouă cruciadă a fost pornită sub conducerea Marelui Reich German împotriva luptătorilor de Dumnezeu.

Dar, pe câtă vreme cruciadele dela începutul celui de al doilea mileniu creștin urmăreau să elibereze Sf. Mormânt al Domnului de sub controlul nefiresc al Semilunei, aceasta este menită să nimicească pe cel mai neîmpăcat vrășmaș al creștinismului: comunismul.

Această doctrină socială, care este o negare totală a tot ceea ce însemnează civilizație creștină, a fost infiltrată în mintea generației actuale a unui popor pravoslavnic căruia, după ce i-a năruit sufletul, l-a aruncat asupra celorlalte popoare să le bolșevizeze.

Neamul Românesc nu putea lipsi din această mare încercare a istoriei și omenirii și în această luptă înțelepciunea Conducătorului Statului i-a rezervat un loc de cinste alături de nebiruita Armată Germană.

În acest fel numai ne puteam regăsi pe linia destinului nostru istoric de a fi aci, la porțile Orientului, apă-

rători ai civilizației și o garanție a liniștei și propășirii Apusului.

Războiul nostru este sfânt, așa cum l-a definit D-1 Mareșal Ion Antonescu în proclamația sa către Țară, fiindcă ne-am prins tovarăși în această luptă năpraznică pentru un întreit scop: apărarea Patriei și a civilizației, amenințate de invazia bolșevică; desrobirea unei părți din pământul și sufletul românesc, trecut în chip silnic sub stăpânire streină; dar Neamul nostru luptă, ca de atâtea ori în lunga și sbuciumata sa istorie și pentru slava Bisericii lui Christos, pe care aceste porți ale iadului nu o vor putea birui niciodată.

Deaceea, niciun războiu n'a fost mai sfânt decât acesta și n'a găsit un răsunset mai adânc și un entuziasm mai viu și mai nesecat în sufletul românismului de pretutindeni. Căci el este, pentru noi, începutul unei ere de reparație a unor crude nedreptăți și sfârșitul unui întreg șir de neînțelegeri între popoarele europene, pentru a se statornici în acest străvechi continent o pace dreaptă și durabilă, o pace cu adevărat creștină.

Prețuind geniul militar, de mult verificat, al Domnului Mareșal Antonescu, Fuehrerul Adolf Hitler a cinstit Armata și Neamul Românesc, încredințându-i comanda supremă a oștilor germano-române din acest sector al frontului anti-bolșevic.

Insuflețiți de sfinte și drepte idealuri și mândri de încrederea marilor noștri aliași, Românii s'au aruncat în luptă cu toată dârzenia și în câteva săptămâni plaiurile bucovinene și basarabene au fost desrobite și realipite pământului străbun. Continuând vijelioasa lor înaintare, ostașii noștri au pătruns adânc în Ucraina, credincioși tovarășiei lor de arme și căutând să afle și să aline orice inimă de frate înstreinat, care trebuie readus în comunitatea românească.

Cu preț de numeroase jertfe s'au dobândit aceste biruințe; dar ele sunt cerute de destinul unui popor pentru marile împliniri ale istoriei sale.

Spre aceste jertfe se 'ndreaptă recunoștătoare, înălțându-se, toate inimile românești; pe câmpurile de bătaie se-adună, nestăvilite, toate gândurile noastre; în para de foc a războiului sfânt se făurește viitorul Neamului nostru și al lumii creștine.

Oricât de dureroase ar fi jertfele, oricari și oricât de grele suferințele, suntem încrezători în biruință, căci Dumnezeu este cu noi, iar cei ce nu-L au și luptă împotriva Lui, trebuie să 'nțeleagă și să se plece, ingenunchind din nou la picioarele Tronului Său.

Preot GH. SORESCU

Martorul din Ierusalim

Cel ce făcea prăpăd...

Zaharia se duse la sinagoga celor de alt neam, unde în dimineața aceea avea să vorbească fratele Saul. Sinagoga scăldată în soare își deschidea larg ușile din mijloc, pe cari se strecura sfioasă mulțimea credincioșilor. Ultimele sunete ale alăutei se stingeau în liniștea adâncă, sub cupolele răsunătoare ale celui mai frumos local de închinăciune din Damasc. Urmă apoi piruitul ascuțit al timpinelor însoțit de zumzetul chimvalelor și de glasul tânguitor al fluerelor. Inceputul predicei se apropia. Sinagoga era plină de lume. Bărbați, femei și copii ședeau pe scaunele lungi de cedru, cu capetele plecate pe mâini răpiți de extazul muzicii. Când muzica tăcu, o liniște de mormânt pogorî peste întreaga adunare și nimeni nu îndrăzni nici măcar să-și ridice capul. Câteva raze de soare se furișau prin ferestrele înguste argintînd creștetele încremenite ale mulțimei și lespezile cenușii ale sinagogei. Slujba dimineții fusese isprăvită. Ucenicii Răstignitului, împrăstiați prin mulțime, așteptau cu nerăbdare pe noul lor frate pe care numai puterea lui Dumnezeu li-l trimisese. Întreaga mulțime fu cutremurată de fiorul nerăbdării. Ca un lan de grâu mișcat de vânt, mulțimea se clătina dintr'o parte într'alta și privirile se ațintiră spre amvonul de lemn sculptat, așezat în mijlocul sinagogii, în fața celor două table de marmoră pe care se găsea scrisă legea lui Moisi. Zaharia, înghesuit lângă ușă de mulțimea care tot se mai îmbulzea să-și facă loc înăuntru, asculta în liniște șoptele vecinilor:

— „Vorbește cineva dela Ierusalim?... întrebă un om voinic plecându-și capul până lângă urechea vecinului său. Cel întreat nu răspunse; clătina numai din cap afirmativ, apoi după o tăcere de câteva minute murmură mai mult pentru sine decât pentru cel ce-l întrebase:

— „Fariseul Saul!“...

— „Ce om învățat!... adăugă un altul. Ți-am spus Avrame că este un apărător al Legii cum n'am auzit să fie altul. Este în Ierusalim un fariseu renumit: Gamaliel, un fel de prooroc al lui Dumnezeu. Se zice că el l'ar fi trimis aici“...

— „Da de unde?... Gamaliel nu e nimic pe lângă acesta. O să auzim lucruri așa de mari cum nu s'au mai auzit dela Samuil“...

- „Vorbește cu Dumnezeu!“...
- „A vorbit și pe drum când venea aici“...
- „Iahve să-i dea sănătate!...”
- „Iată-l, iată-l!“...
- „Nu, nu este el!... Ba da!... El este!“...

Un omuleț înveșmântat în alb, încins cu un brâu lat care-i cădea până mai jos de genunchi, având pe umeri mantia comună a fariseilor, se apropie de amvon. Capul puțin pleșuv, fruntea mare bombată, fața slabă contractată de trăsături energice, buzele strânse. Acesta era într'adevăr fariseul din Ierusalim, atât de iubit de iudei pentru râvna și prăpădul pe care-l făcea închinătorilor la Dumnezeu străin.

Saul își îndepărtă cu o mișcare de umeri mantia, ca și când ar fi vrut să se scuture de ea, întinse brațele arse de soare într'un gest larg, de par'că ar fi voit să prindă lângă sine întreaga mulțime și dintr'o sclipire îmbrățișă din ochi gloata rămasă ca de piatră sub privirile sale de foc.

Se făcuse atâtea tăcere, încât mulți își reținură respirația. Ochiul lui Saul se aprinseră ca jarul și cuvintele începură să curgă limpezi și pătrunzătoare făcându-le cunoscută cea din urmă descoperire:

„După ce a vorbit în vechime părinților noștri prin prooroci, în multe rânduri și în multe chipuri, Dumnezeu la sfârșitul acestor zile, ne-a vorbit prin Fiul, pe care l'a pus moștenitor al tuturor lucrurilor și prin care a făcut și veacurile“... Un suflu de nedumerire frământă mulțimea și ochii tuturor se măriră nedumeriți...

- „Despre care Fiul e vorba?“...
  - „Ce vrea să spună omul acesta?“...
- În colțul lui, Zaharia clipi înțelegător din ochi:
- „Despre Iisus Hristos cel răstignit!“...

Svonul acesta, pornit de lângă ușe, ajunsese din gură în gură până la cel ce vorbea lângă amvon.

Saul auzi, în adâncul sufletului său se bucură, citi în ochii lui Anania și celorlalți frați încurajarea și urmă cu și mai multă aprindere:

— „Deaceia frați sfinți, cari aveți parte la chemarea cerească ațintiți-vă privirile la Apostolul și Marele Preot al mărturisirii noastre, adică la Iisus“. Un murmur de surprindere și nemulțumire se ridică din mulțime.

- „Prin urmare de El era vorba?“...
- „A venit aici ca să ne amăgească?!“...

— „Poate vrea numai să ne ispitească!... Și mulțimea tăcu nedumerită, neștiind ce atitudine să ia față de acest om care propovăduia cu atâta îndrăzneală, că Iisus este mai pre sus de îngeri și chiar mai mare decât Moisi, Dumnezeu supunându-i Lui totul. Desele citații din Lege, din Profeți și Psalmi încurcau și mai mult mulțimea ascultătorilor, cari nici nu mai știau ce să

mai creadă. Nu mai era cuvântul unui om obicinuit; ci prin gura lui vorbeau laolaltă: Moisi, Proorocii și Psalmistul. Dar iată că vorbitorul nu glumește; îi îndeamnă să nu-și împietrească inimile și să intre în odihna lui Iisus cel răstignit și înviat...

Saul vorbi apoi despre dumnezeirea lui Hristos și jertfa Sa pe cruce, cu atâta căldură și cu un colorit atât de viu, încât toate femeile începură să plângă. Un plâns înăbușit întretăiat pe ici pe colo de suspine, sub holta slab luminată a sinagogii, unit cu grozăvia celor propoveduite cu atâta însuflețire și îndrăsneală, făcu întreaga mulțime să-și uite de sine, să se piardă în revelațiile unei alte lumi, în împărăția altui Dumnezeu pe care nu-L puteau nici primi — căci aceasta nu le permitea Legea — dar nici îndepărta, — căci aceasta nu le permiteau propriile lor inimi cari vorbeau mai adânc și decât Legea, prin argumente ce nu le știau, dar pe cari le simțeau și acum pentru prima oară le auzeau din gura acestui îndrăsneț ierusalimitean.

Când predica se termină, trâmbițele începură să sune, aci domoale și fânguioase, aci apăsătoare și vaste, învăluindu-se din ce în ce tot mai ademenitoare și mai puternice asemenea unei tălăzuirii furtunatece.

Mulțimea începu să se răspândească.

Tăcerea se sparse și ca în niște cioburi de oglindă, în inimile luminate de soarele noiei învățături, se oglindeau soarele celeilalte lumi de afară cu sgomotul ei, cu goana după înavuțire și înbuibare, cu urile exagerate și cu toate celelalte mici nimicuri — după cari lumea aleargă însetată, închizându-și singură drumul către cer.

— „Nu este el cel ce făcea prăpăd în Ierusalim, printre cei ce chemau Numele acesta? Și n'a venit el aici ca să-i ducă legați înaintea preoților celor mai de seamă?“...

— „L'au cumpărat cu bani... Moarte vânzătorului!“

În curând tot Damascul află despre nerușinarea străinului care vorbise cu atâta îndrăsneală în Sinagogă, despre Hristos cel mai mare decât îngerii și decât Moisi.

— Zaharia porni împreună cu ceilalți frați la casa lui Anania. Numărul credincioșilor sporise simțitor, mai ales că tovarășii lui Saul mărturiseau către toți arătarea cea mare de pe drum, mărturisind la rândul lor cu aceiaș îndrăsneală, că Iisus este Hristosul.

Între aceștia, Barcos al lui Sisera povestea despre mândria lor de altădată, de dragostea cea mare pe care o aveau față de Lege și despre adevăratul prăpăd pe care-l făcuseră în Ierusalim.

— „Milostivește-te spre noi Doamne și ne iartă, se ruga el întinzând brațele către cer. Alături de el Tamah al lui Iaela era cuprins de aceleași crunte remușcări. Ucenicii se minunau și slăveau pe Dumnezeu pentru toate.

În partea casei sale, în picioare, rezemat de un stâlp, ținând în mână Legea, Anania îi aștepta. Puțin mai departe — în

grădină, Saul părea afundat în gânduri adânci. Nepăsător de toată zarva pe care o stârnise în oraș prin cuvântarea sa, nu băgă de seamă sosirea celorlalți frați sfinți, așa cum îi plăcea să-i numească, ci își continuă reveria.

Ochii săi aproape închiși nu mai lăsau să se vadă scânteierile de foc și buzele sale nu mai vorbeau oamenilor, ci lui Dumnezeu. Abia după ce Anania veni să-i cheme la masă, frații își terminară rugăciunea, dând slavă lui Dumnezeu pentru marile descoperiri făcute oamenilor.

Trecură pe terasă. O îngrămădire uriașă și nedeslușită de case și arbori li-se așternea înainte în jos spre râul Barada, asemeni unor bolovani rostogoliți dintr'un munte în verdele mănăs al câmpiei. Un nor negru se ridica amenințător dinspre apus. Peste câteva ceasuri furtuna era gata să se deslănțue asupra orașului... Ci ucenicii lui Iisus așteptau cealaltă furtună — a oamenilor — pe care o simțeau tot așa de aproape și de amenințătoare.

Preot Constantin I. Gheorghe

(Va urma)

Indatoririle preoțimii pentru aceste vremuri de înălțare a neamului

Cu toate că în diferite ocaziuni s'a atras atenția preoților și cântăreților asupra îndatoririlor lor, în aceste vremuri de tăscrucă a istoriei noastre, publicăm și adresa d-lui Ministru, cu Nr. 40225/941.

Nădăjduim că preoțimea noastră va răspunde cu dragoste și avânt chemării ce i se face și pe această cale :

PREA SFINȚITE,

Războiul sfânt în care s'a angajat Țara noastră, pentru zdrobirea puterii pustiitoare și necinstitoare a Bisericii și Crucii lui Hristos, ca și pentru destrobirea fraților noștri,—de un an de zile sub silnică și titanică stăpânire—, cere din partea tuturor un neprecupețit spirit de jertfă. Actele de vitejie cu care ostașii noștri reinviază eroismul legendar al înaintașilor, ne înalță și ne umplu inimile de bucurie. În bucuria noastră să nu uităm totuși că în multe familii se va întinde vălul cernit al doliului. Pentru toți cei loviți, trebuie să se găsească o mângăere. De aceea, Vă rugăm să îndrumați din nou pe P. C. Preoți, să nu lipsească dela datorie,

în aceste vremuri de crucială însemnătate pentru Biserica și Neamul nostru. Să nu fie durere pe care preotul să n'o cunoască și să n'o aline, să nu fie suferință pe care el să n'o împărtășească, alături de toți cei ce suferă. Deasemenea să nu fie lipsă, pe care el să nu caute s'o îplinească, ajutând și încurajând cu cuvântul și cu fapta, pe toți cei ce se trudesă din greu în lupta cu nevoile vieții și pentru afirmarea țării Neamului. Orice inițiativă să găsească pe preot mereu prezent, povățuind, îndrumând și muncind alături de cei cari folosesc cu drag puterea lor de muncă, spre binele Patriei. Vizitarea spitalelor, în care-și refac sănătatea soldații noștri eroi, să fie o permanentă grijă a P. C. Preoți, însoțind cuvântul de mângâere și de binecuvântare al Bisericii, cu împărțirea de cărți și tot felul de ajutoare, pe care nimeni nu se va da înapoi să le pună la îndemâna Bisericii, în acest nobil scop. Astfel Biserica va fi la înălțimea chemării Ei și-și va impune iarăși rolul pe care l-a avut în trecutul neamului nostru românesc și va ajunge să i se cinstească activitatea și slujitorii, de către toți, fără nici o rezervă.

Primiți, Vă rugăm, Prea Sfințite, asigurarea înaltei noastre considerațiuni.

p. Ministru,
Secretar General,
(ss) Colonel D. CHIRESCU

Directorul Cultelor, (ss) Iorgu Ioan

Dușmanii interni și externi ai familiei creștine și mijloacele de îndreptare

Astăzi, trăim într'o epocă de accentuat indiferentism față de Sf. Biserică, de Domnul Iisus Hristos. Criza morală, corespunde crizei religioase.

„Intreaga activitate omenească se desfășoară cu scopul de a obține cât mai multe avantagii materiale, spre satisfacerea tuturor dorințelor și plăcerilor, iar atunci când aceste dorinți nu s'au împlinit, omul începe să sufere; s'a rupt echilibrul dintre elementele constitutive ale ființei omenești: trupul și sufletul; rezultat: degenerarea morală și religioasă a omenirii.“¹⁾

1) Pr. Șt. Toma: Criza actuală. Rev. Tomis pe luna Febr. Constanța 1935, pag. 42.

Virtuțile creștinești, aceste prețioase pietre de inobilare ale ființei omenești, se văd rar de tot. Iubirea, modestia, munca cinstită, răbdarea, caritatea, respectul în familie unii către alții, armonia, sunt cheazășia unei vieți fericite, binecuvântate de Dumnezeu și trebuiesc din nou trezite. Nu ca astăzi, când cea mai mare parte din timp se scurge sterp, fără nici un folos: Jocuri de noroc, cetiri ușurate, petreceri vinovate, lene, etc. Se observă în general, la cea mai mare parte din noi, lipsa unui ideal, lipsa unei vieți cât mai spiritualizate. Putem zice că se împlinște proorocirea lui Isaia, care zice: „Cu auzul veți auzi și nu veți înțelege și privind veți privi și nu veți vedea. Căci s'a îngroșat inima norodului acestuia și cu urechile greu a auzit și ochii lor s'au închis, ca nu cumva să vadă cu ochii, cu urechile să audă și cu inima să înțeleagă și să se vindece pe ei“. Nu știu ce vârtej diabolic stăpânește pe tinerii vécacului acestuia și uneori chiar pe bătrâni. Alcoolizarea tineretului masculin și vai! feminin, ia aspect îngrijorător. Creată alături de bărbat, femeia are un rol capital în societatea omenească, dar încredințarea cea sublimă o are femeia creștină. Femeia așa cum se prezintă ea în legăturile ei familiare și sociale, sub protecția înaltă a creștinismului, va putea să-și îndeplinească cu liniște și cu siguranță îndatoririle. Tot atunci trebuie să fie ea fericită, căci în calea ei e condusă de o forță divină, de o înțelegere superioară, de Domnul Iisus Hristos, căci după cum știm, a fost scoasă din haos la lumină, din nefericită este cea mai fericită mamă. Dar astăzi femeia s'a silit să-și uite de menirea ei, depărtându-se tot mai mult de calea luminată, de Domnul Iisus Hristos, scufundându-se în mocirla păcatelor de tot soiul, de unde numai morala creștină, va putea s'o scoată. Dacă femeia se deosebește de bărbat prin figura ei, ea se deosebește și prin suflet: e mai umilă și mai religioasă decât bărbatul. Delicatețea sufletului ei, față de toți care o înconjoară, o face îngerul păzitor al căminului familiar, răspândind în jurul ei căldură, fericire și viață. „Femeia, în familie, trebuie să fie focosul carității; exemplu de cinste, de caritate, izvor nesecat de regenerare morală și în mijlocul acestor virtuți“.)

Cel mai important capitol al misiunii sale în societatea omenească este: de a fi mamă. Cine a consolât pe Domnul Iisus Hristos în suferințele Sale, nu femeia? Maria și Veronica, femeile sfinte ale Ierusalimului. El le-a vărsat cu prisosință în suflet caritatea. Dar femeia de azi, care se intitulează creștină, e într'adevăr creștină?

Trebuie să mărturisim că azi desprețuiește simplitatea și modestia. Femeia modernă dorește cu orice preț banul; pentru bani își vinde cărațenia sufletească și trupească. Femeia mamă a rupt legătura cu Domnul Iisus și cu Sf. Fecioară Maria, preferind pe aceea a satanei. Pe ea nu o mai preocupă nici

copiii, nici soțul, ea este în acest caz o femeie pierdută pentru societate, e o rană, pentrucă germenul răului străbate și în sufletele plătându ale copilașilor ei.

O astfel de mamă, în loc să-și crească copiii virtuoși, le va strecura în sufletul lor pe încetul otrava subtilă, dar mortală a viciului.

O astfel de mamă nu mai simte acea dragoste familiară, care o unește strâns de soț și de copii. Deci, unei adevărate mame creștine fiindu-i norma de conducere morala creștină, poate să lucreze la regenerarea morală a societății dimpreună cu bărbatul. Dar, când însăși mama e decăzută, ea care sădește în sufletul copiilor ei cele mai nobile sentimente, atunci această regenerare e imposibilă.

Deaceea, ei îi va trebui, ca o necesitate pe lângă formațiunea morală și o cultură, pentruca să desăvârșească opera de educație în familia ei. Singurul remediu pentru îndreptarea acestor rele, pentru ajungerea acestor timpuri bune, este să ne îndreptăm privirile către sfânta învățătură a Domnului Iisus Hristos. Acolo se găsește izvorul nesecat de învățătură, prin care familia trebuie evanghelizată, de sus până jos. Simțul moral și religios pătruns în sufletul omului, îi dă puțința să audă glasul lui Dumnezeu și să-i facă voile Sale: „Fericiti cei curați cu inima, că aceia vor vedea pe Dumnezeu“. ¹⁾

Sub influența culturii religioase, sufletul se perfecționează, se inobilează, și din contră, lipsindu-i cultura religioasă, omul se materializează, se animalizează, simțul moral dispăre, conștiința adoarme. Și nouă slujitorilor bisericesti, lumina lumii și sarea pământului, cum așa de plăstic ne numește Sf. Evanghelie, ne este hărăzită această sfântă și mare datorie, de a aduce poporul în spiritul Sf. Evanghelii.

Ne încetat să avem în minte porunca evanghelică: „Așa să lumineze lumina voastră înaintea oamenilor, ca să văză lucrurile voastre cele bune și să slăvească pe Tatăl vostru cel din ceruri“. ²⁾

Ni se cere în mod categoric să contribuim la educația fizică, intelectuală și cea morală, ca nu cumva dușmanii interni și cum vom vedea și cei externi, care privesc cu ochi aquilini, să distrugă familia cum vor, de ex.:

1) **Socialismul**, este în primul rând dușmanul familiei. Socialiștii vor să descreștineze statul și încearcă să-i distrugă rădăcina puternică, care este familia. Socialismul neagă căsătoriei caracterul sfânt de taină. Socialismul vrea să desbrace familia de orice demnitate, „el propovăduște libertatea plăcerilor sensuale, desfrâul moral, libertatea patimei sexuale“. ³⁾ „Socialismul pretinde și suprimarea proprietății private a bunurilor“. ⁴⁾

1) Ev. Matei, 5, 8.

2) „ „ „ 5, 16.

3) Pr. Sp. Cândea, op. cit. pag. 14.

4) Pr. V. Iordăchescu: Comunism și creștinism Iași 1939, pag. 8.

2) **Comunismul**, fătu modern al socialismului, caută să distrugă familie, fiindcă în acest chip se distruge și dreptul de proprietate individuală. Bunurile vor fi strânse la un loc și vor lua fiecare egal. „Comunismul absolut pretinde, că în societate, absolut toate bunurile să fie comune, ca de exemplu: masa, dormitul, locuința, etc.“¹⁾

3) **Criza economică**, care se simte în toată lumea și care aduce această lipsă vieții sociale, aduce rău și familiei. Din cauza acestei crize economice, multe fabrici s'au închis și lucrătorii au rămas pe drumuri și sunt lipsiți de ale întreținerii, nemaiputând să-și susțină familia.

4) **Mișcarea de emancipare a femeii**. Un alt dușman, care a adus mult rău familiei, este și această mișcare. „Răul pe care această mișcare îl reprezintă pentru familia creștină, își are rădăcina tot în socialism. Exponenții principali ai acestei teorii sunt: Bebel și Kautsky. Ei zic că femeia trebuie scoasă din robia casnică și cu valoare și drepturi egale cu bărbatul, să activeze în procesul de producție al popoarelor.“²⁾

5) **Desfrâul**. Dușmanii sunt în afară și înăuntrul nostru. Este luptă între „duh și trup“. Sf. Ap. Pavel zice: „Văd în mădularele mele un nou duh, care se împotrivesc legii duhului meu și mă țin rob legii păcatului, care este în mădularele mele.“³⁾

Duhul se înalță către Dumnezeu, iar trupul tinde spre pământ, spre corupție. „Cine voiește să vină după Mine, să se lepede de sine, să-și ia crucea și să-mi urmeze Mie.“⁴⁾

O lepădare de sine, vra să-zică, ca înclinările vieții noastre să fie regulate și înfrânte, spre a lucra tot ce este în concordanță cu legea lui Dumnezeu. Spinos lucru este să vorbești de un păcat că desfrânarea, căci multe aspecte și mare este mulțimea ei de urmări vătămătoare. „Viciozitatea este, așa dar, o voie statornică de a călca deapănarea legea morală, sau de a nu împlini cele poruncite de dânsa.“⁵⁾

Mergem mai departe: desfrânarea nu numai că se împotrivesc la alcătuirea familiei, dar merge până la distrugerea ei. Desfrânarea tinde la ruină totală a familiei, și fiindcă toată valoarea morală și socială a indivizilor atârână de familie, dușmanul familiei este dușmanul societății.“⁶⁾

6) **Orașul cu formele lui de viață**. Fiind prea multă aglomerație, desigur că atmosfera este infectată nu numai de bacilii care vatămă plămânii omului, ci și cu toți bacilii aceia care atacă sufletul, în special sufletul tinerilor. Nu fac generalități

1) Idem — pag. 7.

2) Pr. Sp. Căndea op. cit. pag. 16.

3) Ep. Rom VII : 23.

4) Ep. Matei 16, 24

5) Dr. E. Voitschi : curs Teol. Morală C-ți 1911 pag. 316.

6) Pr. A. Șterfenitu : Individul, familia și societatea Rev. Misionarul-Chișinău luna Iunie 1939 pag. 364.

dar orașele mari și prea aglomerate, invită cu stăruință pe locuitorii la prea mare lux, la desfrâu, la sensualitate, la o viață plină de plăceri, care sunt încărcate cu păcate, fapt care azi a pătruns și la sate.

MIJLOACE DE ÎNDREPTARE

a) Scopul căsătoriei nu constă în satisfacerea instinctului sexual, ci în creșterea, în înmulțirea și desăvârșirea neamului omenesc. Deci, libertatea iubirii și satisfacerea poftelor sensuale, lucru pe care socialiștii îl răspândesc ca pe ceva ideal, este o mare decadentă, o trivialitate a omenirii. Noi știm că tendința fiecărui om trebuie să fie îndreptată spre spiritualizarea vieții, spre o perfecționare morală.

b) Știm că niciodată omenirea nu va putea ajunge pe căi normale și naturale, ca fiecare individ să se împărtășească în măsură egală din bunurile care există în această lume. Este foarte adevărat că cel ce este mai sărguitor, mai econom, să aibă mai mult decât acel care nu muncește și nu îngrijește ceace are. Ori, a face să beneficieze și leneșul și bețivul și risipitorul în măsură egală, cu cei ce s'au străduit, ar fi o nedreptate. Proprietatea individuală și familiară, nu numai că nu este în sine un lucru rău, dar este ceva necesar pentru viața omenească. A distruge familia, și a o lăsa în grija statului, cum susțin comuniștii: bucătăria, spălătoria, creșterea copiilor, îngrijirea bolnavilor, etc. ar fi o adevărată crimă.¹⁾

Dar poate va spune cineva, că și la noi Biserica și Statul au înființat orfelinate, spitale, etc. lucru ce se făcea și în familie. Dar acestea, trebuie să constatăm, că nu s'au făcut ca să înlocuiască familia, ci numai să ajute pe cei care nu se pot bucura de o creștere și îngrijire familiară.

c) Noi preoții vom putea combate criza economică, dacă vom propovădui cu toată dragostea, ca fiecare familie să-și întocmească un plan de viațuire, care să fie echilibrat cu mijloacele de câștig ale familiei. Căci munca, cinstea și economia, întotdeauna vor scăpa pe om dela sărăcie. Luxul nu-i bun, întrucât distruge familia. S'au văzut femei și bărbați, care poartă la urechi și mâini giuvaere din care, dacă s'ar vinde, s'ar putea hrăni multe familii. Vom putea reuși să îndreptăm mult aceasta, prin înlăturarea tuturor cărților rele și tuturor acelor reprezentații teatrale și cinematografice, cu caracter imoral.

„Cinematograful este un stupefiant, care zilnic otrăvește sufletul acestui biet popor românesc.“²⁾

Viața aceasta de stradă și bulevard, cărțile de literatură, romanul și ziarele cu scrieri pornografice, trec cu ușurință din

1) Pr. Sp. Căndea : op. cit. pag. 24-25.

2) Nichifor Crainic : «Tineretul și creștinismul; în Bis. și problemele sociale», Buc. 1933, pag. 110.

mână în mână și se tipăresc cu zecile de mii de exemplare, formând hrana și sufletul lumii de azi. „Deoarece literatura este oglinda sufletului unui popor, ea va avea un caracter de zidire sau destrămare, după cum vor fi și emoțiunile, pe cari formele literare le-au stărnit în noi, când ne-au atins simțurile și ne-au pus sufletul în mișcare“. 1) Deci o luptă pentru a reapeza viața omenească, organizată în familie și neam, pe cuvintele Sf. Scripturi, căci cine a pierdut pe Dumnezeu îl poate găsi în Cartea aceasta și cine nu l-a cunoscut, simte aci adierea cuvântului sfânt căci, „cine păzește cuvântul Meu nu va vedea moartea în veac.“ 2) „Și fericiți sunt cei ce ascultă cuvântul lui Dumnezeu și-l păzesc pe el.“ 3).

Preot Ilie Dragomirescu

Prea Sfințite Stăpâne, *)

Domnilor și Doamnelor,

De când Vă cunoaștem — cei dimprejurul P. S. Voastre, — printre altele — un lucru am învățat cu toții: Știm că P. S. Voastră auziți mai bine pe cei ce lucrează tăcând și vedeți mai clar pe cei ce — lucrând — nu fac aceasta pentru a fi văzuți de Prea Sfințitul lor Părinte. Totuși îmi voi permite să fac o scurtă expunere a împrejurărilor în care a luat ființă această modestă instituție și a modului cum acționează în vederea școlii inițial.

Când s'a reînființat Episcopia Tomisului, nu exista în această Eparhie decât puțină organizare bisericească; începând cu reședința episcopală și sfârșind cu bisericile — mai cu osebire în Cadrilater toate — lipseau cu desăvârșire și lipsa lor ați simțit-o mai ales Prea Sfinția Voastră, chemat să dați viață acestei eparhii.

Însă nu ați plâns ca proorocul Ieremia pe ziduri ruinate, care nici n'au existat, ci V-ați organizat și întărit echipa conducătoare și ați pornit pe teren. În 15 ani de organizare intensă bisericească au răsărit, crescut și dezvoltat oficii și clădiri, în care arde viu focul sacru al sacerdoțiului creștin.

Printre acestea a apărut și seminarul pregătitor al preoților, cu care ați organizat și păstorit Biserica depe aici, iar alături de el, încă dela începutul arhipăstoriei — anul 1926 — a luat ființă

1) Dr. Miron Cristea: „Indatoririle generației de azi; în Bis. și problemele sociale“ Buc. 1933, pag. 18-19.

2) Ev. Ioan VIII. 6.

3) Ev. Luca IX. 28.

*) Cuvântare rostită la sărbătorirea a 15 ani dela înființarea Școlii de cântăreți, de P. C. Pr. Alex. Zaharia, directorul Școlii.

Școala de Cântăreți Bisericești ce Vă poartă numele. Nu se putea o armonioasă operă de organizare bisericească fără școală de cântăreți, cu atât mai mult — cu cât o personalitate armonică — cum V'a numit P. C. Referent Staicu — cu o deosebită pregătire și sublim talent muzical n'ar fi îngăduit lipsa cântăreților din biserici.

Chintesența — pentru P. S. Voastră — este topirea slujitorului în serviciul liturgic, trăirea de fiecare dată a pătimirii și jertfei Mântuitorului în sfânta liturghie. Lucru ce nu se poate realiza decât pregătind pe cei chemați să săvârșească această jertfă, prin strălucitul exemplu, pe care îl dați P. S. Voastră în fiecare liturghie. Și dacă pregătirea viitorilor clerici în seminar, V'a fost luată — desființându-se seminarul, la Școala de Cântăreți, nu ați putut renunța „nici în ruptul capului“ — cum spune o vorbă bătrânească. În primii ani ai acestei instituții, ca și ai celorlalte școli de cântăreți, când încă nu li se precizaseră bine scopurile în forurile conducătoare de stat, P. S. Voastră ați ținut școala pe lângă reședința episcopală, spre a avea în control permanent pe cei puși să o organizeze și conducă. La obiectul de specialitate — muzica bisericească — ați pus totdeauna un muzicant desăvâșit, spre a nu se laiciza școala și prin ea cântarea noastră bisericească.

În anul 1935 școala s'a mutat la Mănăstirea Balaciu, unde a reușit să-și consolideze și situația financiară, realizând în câțiva ani economii destul de frumoase cari au fost depuse la Sf. Episcopie.

Pentru a face față nevoilor Cadrilaterului, unde lipsa cântăreților era mai accentuată, în anul 1839 s'a mutat aici în Medgidia — centrul geografic al Eparhiei.

În 15 ani, școala aceasta a pregătit aproximativ 150—170 absolvenți, cei mai mulți dintre ei fiind azi buni cântăreți și gospodari prin sate. Câțiva mai talentați, au mers la Academia de muzică bisericească, unde s'au remarcat foarte repede printre ceilalți studenți.

Un fapt trebuie relevat: De patru ani Onor. Minister al Cultelor binevoiește — la cererea școalei — să trimiță delegat la examenul de absolvire. De patru ani regulat avem elogii excepționale din partea trimisului Ministerului, D-l Popescu-Pasăre, care raportează că această școală s'a integrat cel mai mult în vederile Domniei-Sale — întrecând chiar pe cea din București a Sf. Patriarhii.

Iar Sf. Episcopie primește raportul anual amănunțit dela un P. C. Consilier-Referent, care prezidează comisia examinatoare a tuturor elevilor, în afară de faptul că în fiecare zi are cunoștințe despre mersul acestei instituții.

Școala formează o unitate foarte aproape de cea a familiei, în care totul se face din respect și dragoste creștină. Aci se plămădesc sufletele fragile ale copiilor, pregătindu-i pentru societatea în care vor intra.

În școală se predă multă muzică bisericească, tipic și muzică occidentală, cunoștințe temeinice și folositoare despre agri-cultură, alături de pregătirea religioasă și națională. Iau parte activă la cântările de strană și avem preparate răspunsurile li-turgice în cor, însă mare parte dintre elevi sunt premilitari și spre regretul nostru, trebuie să lipsească dela Biserică.

Prea Sfințite Stăpâne,

Domnilor...

Momentul acesta este înălțător pentru noi.

Ne bucurăm de două ori: că în vremuri grele Școala aceasta poate sărbători aniversarea a 15 ani de existență și că în mijlocul nostru se află însuși întemeetorul ei, Prea Sfințitul nostru Părinte sufletesc, care de o săptămână se află pe drumurile Bărăganului în vizită canonică. Deaceea nu scăpăm prilejul să ne manifestăm recunoștința față de P. Sf. Voastră, rugându-Vă a ne îngădui să alăturăm sărbătoarea Școalei la aceea a Epar-hiei Tomisului dela 14 Martie a. c., când s'a sărbătorit un dece-niu și jumătate de rodnică arhipăstorie în timpuri de mari și însemnate prefaceri din istoria omenirii și din viața acestui ținut. Cu acea ocazie s'a manifestat pe deplin recunoștința și dragostea celor păstoriți de P. S. V., făcându-se cunoscută — pe cât le-ați îngăduit — opera constructivă pe care ați realizat-o aci.

Noi — știind câtă atenție și dragoste arătați cântării bise-ricești, ne bucurăm de apropierea sufletească a P. S. Voastre, — ca altă dată tânărul Evanghelist Ioan de căldura dragostei Domnului Iisus Christos. Acum — ca atunci — ne considerăm mai apropiați între cei aleși ai P. S. Voastre, având această misiune a răspândirii cântării în popor.

Noi știm ce ați făcut pentru școala aceasta și încă știm ce aveți de gând să faceți, deaceea Vă mărturisim ca totdeauna totală încredere și pioasă recunoștință.

Și acum Vă rugăm să îngăduiți și elevilor să Vă vorbească și altfel de cum v'au vorbit până acum.

Cronică

După un an

La 6 Septembrie s'a împlinit un an de când M. S. Regele Mihai I a urcat pe tronul României.

Un început de domnie, cu o grea și istovitoare moștenire; dar Dumnezeu a vrut ca în slujba Regelui tânăr să stea dintru început un ostaș neînfricat, muncit de dorul de a se jertfi pentru Patrie.

Astăzi, la capătul unui an de domnie, zorii unui nou și strălucitor răsărit s'au ivit pentru Neam și pentru Rege, prin străduințele fără seamăn ale Mareșalului Conducător.

Să dea Domnul ca anii domniei Sale să fie cât mai mulți și mai rodnici, iar împlinirile naționale cât mai desăvârșite și mai durabile.

* * *

Mareșalul

Regele și Țara au cinstit strădania neobosită a Conducătorului Statului, înălțându-l la rangul de Mareșal al României.

Impreună cu cele mai mari decorații „Mihai Viteazul” și „Crucea de Fier”, această avansare constituie pentru D-l Mareșal Ion Antonescu nu numai o dreaptă răsplătire, ci mai ales o mărturie că gândurile ce-l însuflețesc i-au fost înțelese și Neamul îl urmează neșovăitor pe drumul împlinirii lor.

Țara crede cu tărie în cuvântul Mareșalului, fiindcă el nu s'a desmințit niciodată și așteaptă în liniște ordinul său, ca de pe meleagurile lui Ștefan Vodă să pornească „pe drumurile presărate de cruci și cu glorie de Mihai Viteazul”.

* * *

Ardealul misionar

După biruința desrobitoare din Basarabia și Bucovina I. P. S. Mitropolit Nicolae Bălan al Ardealului, împreună cu Vlădicii și 60 de preoți distinși din arhiepiscopia Sa, au pornit în misiune spre ținuturile desrobite, spre a duce mângâiere

de frate, graiu românesc și dragoste creștină celor aflați până acum într'o silnică robie sufletească și trupească.

În vremuri hotărâtoare pentru Neam, Ardealul a săvârșit întotdeauna gesturi de o rară eloquență, care au trebuit înțelese și urmate.

În ziua de 2 Sept. a. c. misiunea ardeleană a fost primită de I. P. S. Patriarh Nicodim, care i-a binecuvântat ostenele din ogorul Domnului.

Cu acest prilej, D-l Mihail Antonescu, vicepreședinte al Consiliului de Miniștri a rostit o frumoasă cuvântare, din care redăm următoarele pasagii ce cuprind mărturia unei alese prețurii pentru Biserica Neamului.

«În tinda bisericilor s'a plămădit sufletul românesc.

În zvon de altar ne-am îngemănat suferința și ne-am zidit puterea.

Lupta voevodală a găsit adesea în vârfuri de clopotnițe și în ziduri de mănăstiri, piepturi de cetate nebiruită.

Și tot Biserica, în pridvoarele ei de lumină a deschis răsărit gândului românesc și culturii naționale.

Chemarea și împlinirea Bisericii noastre n'a fost numai aceea de plămădire creștină, ci a fost o mare misiune de mistică națională înfăptuitoare.

În această putere religioasă, pe care Neamul românesc o trăește încă în adâncuri de suflet și în puteri de faptă, trebuie să găsim din nou temeluri de viață.

În timp ce lumea de azi prăvălește puterile stăpânitoare ale Bisericii și uită ce a dat Creștinismul civilizației și vieții, poporul românesc stă puternic, rezemat pe nesfârșite izvoare de mistică creștină, adânc înrădăcinată în cugetul și tradiția noastră.

De aceea, noi nu trebuie să născocim formule noi pentru a ne însufleși drumul către lumea nouă, fiindcă sufletul Românului, aplecat credincios în creștinești datini, își poate face din credința lui noi plămădiri de viață națională.

De aceea, misiunea Bisericii noastre este nu numai o misiune de păstrătoare religioasă a învățăturilor creștine, dar este o mare chemare națională de reînnoire a Neamului nostru pe puterile credinței.

Prin tradiționalismul nostru creștin și național, noi aducem temelii de viață nouă, care leagă tradițiile strămoșești ale epocii eroice voevodale și lupta credincioasă a mulțimii pentru dreptate, cu drumurile noi pe care se îndreaptă lumea»

* *

Vizite arhipăstorești

P. S. Episcop D. D. Gherontie a vizitat în numeroase rânduri spitalele de răniți din cuprinsul Eparhiei noastre.

Pretutindeni P. S. Sa a fost primit cu însuflețire de ostașii cari au luptat atât de eroic în acest războiu desrobitor.

Tuturor, Inaltul Ierarh li-a împărțit daruri, mângâieri, cuvânt de îmbărbătare și arhieresti binecuvântări.

Preot Gh. Sorescu

Misionare

P. C. Pr. D. Andrei, protoiereul circ. II Constanța, înțeleghător al acestor vremuri, a colectat împreună cu enoriașii și comitetul misionar de pe lângă parohia ce o păstorește, diferite alimente și timp de cincizeci de zile a servit masa de prânz la un număr de 40—50 de ostași cari se aflau răniți în spitalul Dr. V. Sion din Constanța.

D-nele din comitet au pregătit o mâncare gustoasă și substanțială, făcând această jertfă din dragoste creștină și cald patriotism.

P. C. Pr. D. Andrei, D-nelor din Comitet, precum și enoriașilor săi, cari l-au înțeles și ajutat li se cuvin toate laudele.

* * *

Răspunzându-se cu entuziasm apelului D-lui Mareșal Antonescu, în toate parohiile s'au colectat fonduri pentru ajutorarea familiilor ostașilor de pe front, precum și pentru răniți.

Deasemenea la reușita împrumutului reîntregirii naționale, Cucernicii Preoți din Eparhia noastră, au dat un larg și deziinteresat concurs.

* * *

C. Pr. R. Stănescu dela parohia Gârlița Jud. Constanța, înțeleghător al îndatoririlor pe care le avem fiecare în aceste vremuri grele, a colectat dela enoriașii săi 140 păsări, 18 kgr, brânză și un număr însemnat de ouă, pe care le-a predat «Crucii Roșii» din Călărași, pentru răniții aflați acolo.

Remarcăm că Păr. Stănescu a mai făcut un gest asemănător în toamna trecută și către ostașii cari apărau granița de Sud.

Știri și Fapte

Neîncetat, Bisericile credinței străbune răsună de pomirile ce se fac pentru cei căzuți pe câmpul de luptă.

Însăși ziua de 6 Septembrie a. c., ziua Restaurației și a conducerii înnoitoare, a fost închinată de către M. S. Regele și Conducătorul Statului, ca omagiu eroilor Neamului.

* * *

P. S. Episcop Dionisie s'a retras din scaunul episcopal dela Ismail. D-l Mareșal Ion Antonescu a aprobat aceasta, hotărînd să i se exprime mulțumiri pentru serviciile aduse Bisericii și Neamului.

* * *

Intrucât mai multe scaune eparhiale sunt vacante, Sf. Sinod a delegat pe următorii membri din sânul său, ca să conducă acele eparhii:

- 1) P. S. Efrem Tighineanu la Chișinău.
- 2) P. S. Emilian Antal la Curtea de Argeș.
- 3) P. S. Partenie Ciopran la Bălți.
- 4) P. S. Policarp Morușca la Cetatea Albă.
- 5) P. S. Eugen Laiu a fost numit vicar al Sf. Episcopii a Buzăului.
- 6) I. P. C. Arh. mandrit Iuliu Scriban a fost însărcinat cu organizarea religioasă a Transnistriei.

* * *

Duminică 24 August a. c. a avut loc solemnitatea instalării în scaunul episcopal de Caransebeș a P. S. Veniamin Nistor, ales episcop al acestei eparhii în locul P. S. Vasile Lăzărescu care a trecut la Timișoara.

La festivitatea instalării a participat și D-l Gen. R. Rosetti, Min. Cult. Naț. și al Cultelor, precum și I. P. S. Mitrop. Nicolae Bălan al Ardealului.

* * *

Printr'un decret-lege, administrarea și exploatarea pădurilor cu care au fost înzestrate eparhiile și mănăstirile din România, a fost preluată de Stat.

În schimb din venitul net, rezultat prin vânzarea produselor, se va repartiza fiecărei eparhii și mănăstiri câte o cotă proporțională cu suprafețele cu care au fost înzestrate.

* * *

Scoalele primare și secundare din Transnistria s'au deschis pe data de 1 Octombrie a. c. Cursurile se predau în limba română, rusă și ucrainiană, după cum sunt într'un sat mai mulți români, ruși sau ucrainieni.

Contribuția funcționarilor la bunul mers al războiului

MINISTERUL CULTURII NAȚIONALE ȘI AL CULTELOR

Cabinetul Ministrului

Nr. 144606 din 7 Iulie 1941

Este nevoie ca în interesul bunului mers în viitor al Statului, să se tragă tot folosul din învățămintele diferitelor concentrări, mobilizări și din războiul acum în curs.

Pentru aceasta este de cel mai mare folos cunoașterea experienței personale a cât mai multor participanți la faptele mai sus arătate.

În acest scop, la sfârșitul actualului războiu, și la data ce se va comunica la timp, fiecare slujbaș al altarului, membru al corpului didactic și funcționar, depinzând de acest Minister, va prezenta un memoriu documentat, arătând:

Partea luată de instituția din care a făcut sau face parte, sau pe care a condus-o, și partea luată personal în pregătirea și făptuirea războiului acum în curs.

Greutăți întâmpinate.

Propuneri pentru înlăturarea unor asemenea greutateți într'un caz similar viitor.

Acte deosebite de îndeplinirea datoriei sau acte cerând luarea de măsuri disciplinare, de care are personal cunoștință.

Toate aceste memorii vor fi centralizate la vreme după instrucțiunile ce se vor da.

Pentru ca întocmirea acestor memorii să fie cât mai lesnicioasă, fiind și sprijinită pe o documentare temeinică, se atrage de pe acum atențiunea tuturor acelorora meniți să le întocmească pentru ca să însemne cele constatate și să strângă documentarea necesară.

N'am nevoie să insist asupra faptului că adevărul, obiectivitatea și grija de binele obștesc trebuiesc să fie temeliile memoriilor ce se cer.

Ministru, (ss) General ROSETTI

Libertatea Bisericii în Rusia Sovietică *)

Berlin.—Sub titlul «Libertatea Bisericii în Rusia Sovietică» publică ziarul „Neue Zuericher Nachrichten” un articol, care după cum se spune, i-a fost pus la dispoziție de o înaltă autoritate bisericească. Conținutul articolului este următorul:

Față de afirmația ambasadorului sovietic Maisky din Londra, ni se comunică următoarele constatări făcute de o înaltă autoritate bisericească:

Revoluția din Octombrie a introdus despărțirea dintre stat și Biserică, având ca rezultat etatizarea bunurilor bisericești. Locașurile bisericești ar fi urmat în teorie să fie și pe mai departe la dispoziția cultului, prevăzându-se ca un grup de 20 credincioși (Dvasatka) să preia administrația clădirii pe baza unui contract cu statul. Dvasatka are misiunea de a întreține clădirea și în primul rând să procure prima de asigurare. Contractul de asigurare a fost fixat la un procent atât de mare și prin permanenta ridicare a valorii bisericii s'a ajuns că credincioșii n'au mai putut plăti primele de asigurare, în urma cărui fapt bisericile au fost afectate scopurilor laice, ca de exemplu: fiind transformate în muzee ateiste. Un alt mijloc «legal» de a închide bisericile era că poliția construcțiilor cere reparații generale, iar dacă acestea nu s'au putut executa din cauza lipsei de mijloace, s'a trecut la confiscarea clădirii bisericii. În alte cazuri s'au luat măsuri împotriva membrilor din Dvasatka care s'au pus la dispoziția administrării bisericilor. Legea prețindea că numărul membrilor din Dvasatka să fie permanent complet. În urma teroarei deslănțuite de către GPU, era ușor să se obțină demisiuni, ceea ce putea iarăși să motiveze retragerea autorizației bisericești.

Preoții erau considerați ca angajați ai Dvasatkei

*) Din ziarul „Curentul” Nr. 4921 An. XIV.

și astfel erau lipsiți de orice drepturi. Până în trecutul recent nu se bucurau de drepturi politice și n'au primit măcar cartelele pentru alimente și haine. La Leningrad le-a fost interzis să locuiască pe o rază de 100 km. în apropierea orașului și fiecare biserică nu putea avea decât un singur preot. Episcopii sau alți înalți prelați nu aveau loc în acest sistem și era interzisă orice asociație a populației în vederea scopurilor religioase. S'au închis la fel seminariile de preoți. Când catolicii acum câțiva ani au încercat în mod modest să inaugureze un institut de educație al preoților au fost arestați atât profesorii cât și elevii și deportați. Ortodoxilor li s'au pus în vedere tolerarea unui seminar, dar autorizația era legată de astfel de condițiuni, încât era făcută imposibilă educația morală și spirituală a preoților.

Constituția garantează «libertatea de exercitare a cultului și libertatea propagandei antireligioase». Aceasta s'a tradus însă în practică astfel că numai propaganda antireligioasă era liberă dar nu și cea religioasă. Deoarece învățământul religios era considerat ca propagandă religioasă, era interzis învățământul religios pentru copiii sub 18 ani. Această interdicție s'a întins nu numai asupra școlii și Bisericii, ci și a învățământului în casă. De Crăciun și de Paște se organizează serbări antireligioase în școli și cărți religioase nu pot fi vândute. Așa numiții „credincioși activi” au fost supuși de către poliție și canelor de nedescris.

Furturi în biserici sunt zilnice și în general poliția refuză urmărirea făptuitorilor. Nu se cunoaște un singur caz în care justiția să fi adus o singură hotărâre în apărarea Bisericii. Nici măcar n'au fost înregistrate plângerile. Acele biserici, care au îndeplinit toate condițiile legale, au fost pur și simplu închise de poliție. Astfel au mai rămas la Leningrad 12 biserici ortodoxe și una catolică, deschise pentru marele public.

Maisky a declarat la Londra că în Rusia există 30.000 asociații religioase și 8000 biserici deschise. Inșăși din aceste date reese că de abia din 4 asociații religioase există o singură biserică; 8000 biserici pentru

o țară atât de mare reprezintă prea puțin. Statistica se referă, după Maisky, la anul 1940. În mod vădit în acest număr al bisericilor deschise se găsesc și bisericile încă deschise în țările baltice și Basarabia, anexate. (ESS)

Librăria Institutului Biblic *)

Cele mai vechi librării în Țara noastră, le-a avut Biserica. Și aceasta vine de acolo, că ea a avut primele tipografii, și în vechime tipografiile însăși erau acelea care aveau în chip firesc și depozite cu cărți. Din aceste magazine cu cărți ale tipografiilor, se împărțeau apoi ca dintr'un grânar hrana cea sufletească întregului cler, tuturor credincioșilor și tuturor românilor. Astfel de librării ale tipografiilor am avut la Mânăstirea Neamțu, la Mitropoliile din Iași și București, apoi la Episcopiile din Buzău, Râmnicu-Vâlcea și în alte părți. Iar astăzi avem librării la Sibiu, Iași, Arad.

Durerea cea mare era că astăzi, când Biserica Ortodoxă Română e în chip firesc mai centrată, prin un Patriarhat al tuturor românilor, nu avem în această capitală duhovnicească a Țării, o librărie teologică mare și bine înzestrată cu toate tipăriturile teologice și morale care apar în cuprinsul tuturor eparhiilor. Tipografia Cărților Bisericești e, dar magazia ei nu poate astăzi împlini rolul ei din trecut. Căci într'o librărie se cere să cuprindă orice carte teologică și de misionarism care apare în Țară, pe când Tipografia Cărților Bisericești are în magazie — în chip firesc — numai tipăriturile ei.

De ne e îngăduit să mărturisim, apoi durerea cea mare e, că această Tipografie a Cărților Bisericești care întrupează tradiții atât de vechi și de frumoase, și care are și monopolul a multor tipărituri bisericești, nu a înființat ea o librărie. Și nu numai una la centru în București, ci era de așteptat ca ea să fi avut librării în toate centrele eparhiale, dacă nu mai în toate orașele. Aceasta atât în interesul comercial chiar al acestei tipografii, dar mai ales în interesul cel mare și veșnic al misionarismului, care e chemat să-l desfășoare orice așezământ bisericesc, și cu atât mai mult o tipografie bisericească.

Această absență a unei librării centrale teologice au simțit-o cu toții, dar mai ales P. S. Episcopi și I. P. S. Mi

---

*) Extras din „Buletinul Institutului Biblic al Bisericii Ortodoxe Române” Anul I, Nr. 1 pag. 17.

tropoliți, și în deosebi I. P. S. Patriarh Nicodim. Deaceea, prin așezământul său misionar, prin Institutul Biblic, Sf. Sinod a prevăzut ca o obligație și înființarea unei mari librării teologice. Dorința și îndemnul Sf. Sinod și a găsit însă, abia acum împlinirea. I. P. S. Patriarh Nicodim și P. S. Eugeniu Suceveanu, delegatul Sf. Sinod la acest institut, ajutați de întregul comitet al Institutului Biblic, au făcut cu mari eforturi să se deschidă în București o mare librărie teologică. Și e mare și bogată această librărie, pentru că e înzestrată nu numai cu cărțile unei edituri bisericești a unei eparhii, ci cu toate cărțile teologice care au apărut până astăzi pe întregul cuprins al Bisericii Ortodoxe Române.

Prin înființarea acestei librării teologice, s'a împlinit o mare operă misionară. Căci prin ea se pune în circulație, și deci la îndemâna oricui, cartea teologică, cartea religioasă și cartea de un ales cuprins moral și misionar. De unde până acum această carte, putem spune că era absentă din micile noastre librării, sau de era în unele, apoi ea forma cel mai neînsemnat capitol, fiind pusă pe cea mai dosnică masă, ori pe raftul cel mai de sus, la care-i venea greu și librarului să se mai urce să ți-o dea, iată că de acum înainte «cartea teologică în librăria Institutului Biblic ocupă nu numai locul cel mai de frunte, ci totul ea și numai ea».

Prin librăria Institutului Biblic se vine astfel în sprijinul sufletesc al cetitorilor. De-acum înainte, orice creștin și orice preot și călugăr vor ști unde găsesc cartea scumpă sufletului lor. Și aceasta nu numai intelectualii, dar și sătenii, și meseriașii și negustorii. Nu pot uita următorul fapt petrecut la înființarea librăriei Mitropoliei din Iași — al cărei director am avut cinstea să fiu. Prima carte care am vândut-o în acea librărie, pe când încă nu orânduiseam în rafturi toate cărțile, a fost o «Sf. Evanghelie» mare, cumpărată de niște săteni din județul Iași, pentru Sf. Masă. Și bucuroși am fost noi de acel început, dar bucuroși au fost și acei credincioși, care mi spuneau că de mult doreau să cumpere o Sf. Evanghelie pentru biserica din satul lor... dar nu au avut de unde lua... și mai adăugară ei încă: «Ce bucurie vom face părintelui nostru, când îi vom duce această Sf. Carte, apoi ce bucuroși vor fi oamenii, și ce împăcați sufletește suntem noi, că am putut împlini ceea ce am dorit».

Preoții vor veni în această librărie ca și în casa și familia gândurilor lor luminoase. Cei din librărie nu se vor uita curioși la ei, ci ca la Părintele care trebuie să fie primul cumpărător și cel mai mare. Căci preoții își cumpără cărți nu numai pentru biblioteca lor personală, ci și pentru misionarism.

Prin această librărie, însfârșit, se vine și în ajutorul autorului de cărți teologice: Până acum, scriitorul bisericesc

dela noi avea de luptat cu foarte mari greutate. Cartea pe care o tipărea cu atâtea de mari greutate, adăuga apoi și mai mari greutate autorului, căci n'aveai unde o plasa. De ex. un preot dela Huși, de tipărea o carte de seamă, abea de putea răz-bate cu ea s'o pună în o vitrină a unei librării din acel oraș. Numai vorbim de trimiterea ei la Galați, Orșohoi, Pitești, Constanța, căci de le trimetea, sigur le arunca ca'n mare... Și cu aceasta paguba era pentru autor, pentru cetitori, dar mai mare pagubă era pentru opera misionară a Bisericii...

Iată, în lumina acestor gânduri, dorinți și nevoi, privită înființarea librăriei Teologice a Institutului Biblic, îndemnul nostru nu poate fi altul, decât acela pe care l-am făcut în scris la înființarea librării «Patriarhul Nicodim» din Iași — și anume îndemnul de veacuri al Fericitului Augustin : Luați și cetiți, căci acum aveți de unde lua și ce lua.

Protos. Dr. Vasile Vasilache

PARTEA OFICIALĂ

COPIE după adresa Onor. Minister al Culturii Naționale și al Cultelor No. 39 241/941 din 1 August 1941 către Sf. Episcopie Constanța înregistrată sub No. 4593 din 6 August 1941.

Prea Sfințite,

Referindu-ne la adresa Prea Sfinției Voastre No. 4285/941, avem onoare a vă aduce la cunoștință, că Ministerul a luat act cu mulțumire de dispozițiunea Prea Sfinției Voastre de a se reține salariul netto pe cinci zile al tuturor preoților din cuprinsul acelei Chiriarhii, pentru ajutorarea familiilor ostașilor ce-și fac datoria pe câmpul de luptă.

Primiți, vă rugăm, Prea Sfințite, asigurarea înal-tei noastre considerațiuni.

pt. Ministru,

Secretar General, Colonel (ss) **D. Chirescu**

p. Director, (ss) *N. Marinescu*

COPIE după adresa Sfintei Mitropolii a Basarabiei arhiepiscopia Chișinăului No. 644/941 către Sf. Episcopie Constanța înregistrată sub No. 5279/941.

Prea SFINȚITE,

În urma urgiei comuniste care s'a abătut asupra scumpei noastre Basarabii, a rămas în această provincie, multă ruină, jale și pustiire.

Între altele, întreaga avere a Arhiepiscopiei Chișinăului a fost prădată și incendiată de barbarii bolșevici.

Trebuie dar să reclădim din temelie viața bisericască națională și economică în Basarabia.

N'avem fonduri însă nici pentru începutul unei activități misionare și culturale—cât de modestă, iar nevoile sunt multe și urgente.

De aceea, facem un apel călduros către toate Eparhiile din Țară, și către întregul cler al Bisericii noastre ortodoxe române ca să ne vină în ajutor.

1) În primul rând rugăm să ni se trimită calendare bisericesti de perete, pe anul în curs, 1941, tipărite și rămase neîntrebuințate, spre a fi distribuite gratuit credincioșilor din cuprinsul Eparhiei noastre și eventual în Transnistria.

2) Avem nevoie de un număr cât mai mare de cărțile de rugăciuni spre a fi date, tot gratuit, credincioșilor și mai ales copiilor la începutul anului școlar, ce se apropie; căci stăpânirea anticreștină comunistă a încercat să otrăvească în primul rând sufletul tineretului.

Deasemenea ne trebuiesc broșuri și cărți religioase spre a fi împărțite poporului, deoarece depozitul nostru eparhial, cu literatură religioasă a pierit în flăcările incendiului aprins de mâna criminală a iudeo-comuniștilor.

3) Tot astfel a fost nimicită și frumoasa bibliotecă depe lângă Consiliul Eparhial din Chișinău, care cuprindea un adevărat tezaur de literatură teologică.

Rugăm deci ca să ni se trimită cărți teologice și patriotice, precum și colecții de reviste bisericesti, fie din rezervele și depozitul Eparhiilor, fie prin donațiuni personale din partea clerului.

În acest fel, cu ajutorul fraților tuturor eparhiilor din Țară, sperăm că vom putea reface în scurt timp biblioteca centrală eparhială depe lângă Arhiepiscopia Chișinăului.

Dacă costul expedierii acestor cărți nu va putea fi suportat de către donatori, respectuos Vă rugăm ca ele să fie adunate și păstrate deocamdată în depozitul acelei Eparhii, întrucât noi nu dispunem în prezent nici de mijloace pentru transportarea lor.

4) Multe biserici din Eparhie au nevoie să fie înzestrate cu cărți de ritual. De aceea, Vă rugăm a ni se trimite cărțile vechi mai ales cele tipărite cu litere cirilice, scoase din uz.

5) În fine, năzuim a reînființa revista «MISIONARUL», în jurul căreia timp de 11 ani se grupau multe forțe creatoare ale misionarismului nostru ortodox românesc și care apărea cu binecuvântarea Sf. Sinod ca «Organ al misiei ortodoxe române», având colaboratori și abonați pe tot întinsul Țării și chiar departe peste hotarele ei.

Mai ales acum, când pentru Biserica noastră se deschide un nou vast câmp de activitate misionară, anume reîncreștinarea regiunilor românești de peste Nistru și poate chiar a întregii populații din fosta Rusie păraginită și sălbătică de regimul antihristic comunist.

Pentru a putea păși de îndată la reeditarea revistei «Misionarul» este nevoie de un ajutor grabnic și real din partea tuturor eparhiilor, prin procurarea de abonamente și colaborare. Dacă fiecare eparhie ne-ar asigura dela 50—100 abonamente (a trei sute lei anual) și ne ar avansa imediat parte din costul lor, am putea păși îndată la tipărirea revistei, posedând un material bogat și de actualitate.

În nădejdea că apelul nostru va găsi un răsunet viu în sufletele conducătorilor Bisericii Ortodoxe Române și a întregului cler, Vă rugăm a primi frățești îmbrățișări și călduroase mulțumiri.

Arhipiscop Locotenent,

(ss) **Efrem Tighineanu**

Consilier, (ss) Indescifrabil

Secretar, (ss) Indescifrabil

MINISTERUL CULTURII NAȚIONALE ȘI AL CULTELOR
COMISIUNEA MONUMENTELOR ISTORICE

DISPOZIȚIUNI

Pentru construirea bisericilor în vecinătatea monumentelor istorice

S'a constatat că în foarte multe cazuri, parohiile nu îngrijesc să facă lucrările de întreținere la vechile noastre monumente. Aceste monumente învederează vechea noastră vieță spirituală și artistică.

Se construiesc biserici noi în absoluta vecinătate a mo-

numentului istoric, apoi se cere autorizația de a dărâma monumentul istoric sub motiv că este în ruină (ca și cum n'ar fi nimeni vinovat de aceasta) și că dăunează bisericii noi, fiind prea apropiată.

Comisiunea Monumentelor Istorice, în conformitate cu art. 3, alin. 7, a hotărât să aducă la cunoștința tuturor forurilor care dau autorizații pentru construcții de biserici noi, următoarele dispozițiuni:

1. — Nu se poate aproba ridicarea unei biserici noi în vecinătatea unei biserici monument istoric, decât cu prealabila aprobare a Comisiunii Monumentelor Istorice și în baza unui plan de situație, cotat și verificat la fața locului. În acest plan se va arăta că între cele două monumente rămâne un spațiu liber suficient de mare și în raport cu înălțimea celor două biserici.

2. — Se poate începe construirea unei biserici noi în vecinătatea unui monument istoric numai după ce Comisiunea Monumentelor Istorice a constatat, prin delegatul ei, că biserica monument istoric este bine întreținută. Altminteretele parohia va face mai întâi toate lucrările de consolidare, restaurare și întreținere a vechiului locaș, buna executare urmând a se constata de către delegatul Comisiunii, înainte de a se începe construirea bisericii noi.

3. — În cazul bisericilor mici — monumente istorice — în baza proiectelor complete ce se vor prezenta, Comisiunea va aproba ca acestea să fie lipite de biserică nouă și înglobate sub același acoperiș, biserica veche putând servi ca diaconicon, proscomidie, paraclis, baptister, altar, etc., pentru biserică nouă.

p. Președinte,
(ss) P. ANTONESCU

Secretar-Director,
(ss) Victor Brătulescu

*COPIE după adresa Subsecretariatului Cultelor
Serv. Personalului No. 6797/941 către Sf.
Episcopie Constanța înregistrată sub No.
5162/941.*

Avem onoare a vă ruga, să binevoiți a dispune să se aducă la cunoștința tuturor funcționarilor din acea Eparhie (Direcție), răspunsul pe care d. n. ul Ministru al Culturii Naționale și al Cultelor l-a primit din partea Domnului Mareșal Ion Antonescu la felicitarea ce i-a adresat cu prilejul înălțării sale la rangul de Mareșal al României.

•Mulțumiri călduroase Dvs. personal și slujitorilor tu-

turor ramurilor de cultură națională prin Biserică, prin școală și prin artă pentru bunele cuvinte de felicitare și pentru asigurarea devotamentului de muncă vrednică de jertife și realizările reîntregitoare de țară ale armatei luptătoare».

(ss) **Antonescu Mareșal al României și
Conducătorul Statului**

p. **Ministru**
Subsecretar de Stat
Secretar General
Colonel, (ss) Chirescu

Șeful Serv. Personalului
Subinspector General
(ss) Gabriel Amărăscu

Pregătirea premilitară

Preoții sunt invitați să colaboreze la ședințele P. P. în sensul adresei Ministerului Culturii Naționale Nr. 51355/1941, pe care o redăm mai jos :

„Prin concentrările din ultimul timp, au fost chemați sub arme o nouă serie de comandanți de centre, subcentre, și secții premilitare. Numărul comandanților absenți a crescut astfel atât de mult, încât formațiile respective de tineret, fără îndrumători și comandanți, sunt expuse să-și suspende complect activitatea.

Având în vedere importanța covârșitoare, din punct de vedere educativ patriotic, a pregătirii premilitare, pentru tineretul nostru, avem onoare a vă ruga să binevoinți a da dispozițiuni ca preoții să colaboreze cu toată dragostea la ședințele pregătirii premilitare Sâmbăta după amiază și Dumineca dimineța, în măsura în care îndeplinirea îndatoririlor serviciului divin le îngăduie a participa la aceste ședințe“.

Obolul Crucii

Sumele de care amintește adresa Consiliului Central Bisericesc Nr. 6039/1941, pe care o redăm mai jos, se vor trimite de urgență :

«Prin comunicatul oficial, care a fost difuzat prin posturile noastre de radio și prin ziare, s'a reamintit

tuturor parohiilor din cuprinsul Patriarhiei Române, obligația de a face colectă în ziua de 14 Septembrie a. c., pentru fondul «Obolul Crucii».

Intrucât până acum nu au trimis toate parohiile colectele făcute, cu frățească dragoste, vă rugăm, să binevoiți a dispune să Ni se înainteze de urgență sumele colectate, împreună cu raportul și procesul verbal respectiv».

Fondul Sf. Mir

Redăm adresa Consiliului Central Bisericesc Nr. 60411941 spre conformare :

«Cu frățească dragoste, vă rugăm să binevoiți a reaminti tuturor parohiilor din cuprinsul acelei de Dumnezeu păzite Eparhii, că în ziua de 26 Octombrie, Sf. Dumitru, Isvorîtorul de Mir, sunt obligate a face colectă în biserică, pentru „fondul Sf. Mir“.

Toate sumele astfel colectate se vor înainta cu raport și procesul verbal respectiv, Consiliului Central Bisericesc, în str. Maria Rosetti Nr. 63, București, de unde li se vor elibera chitanțele legale.

Am ținut să reamintim această obligațiune, pentru că în anul trecut foarte puțini preoți și-au îndeplinit datoria».

Magazin cu obiecte bisericesti

Sf. Mitropolie a Ungro-Vlahiei, cu adresa Nr. 16+811941, comunică :

«Cu frățească dragoste avem onoare a Vă aduce la cunoștință că magazinul de obiecte bisericesti al acestei Sf. Mitropolii s'a mutat din Piața Sf. Ștefan în casele proprii din Piața Mare, Str. Halelor 12.

Am dat o desvoltare mult mai mare acestui magazin, pentru a corespunde cerințelor bisericesti din întreaga țară. Magazinul este asortat cu tot felul de odăjdii, odoare și

obiecte bisericești, cu prețuri mult scăzute sub cele ale pieței.

Un catalog al tuturor obiectelor, odoarelor și odăjdiilor bisericești, cu clișee și prețurile respective, se află sub tipar și imediat ce va apare va fi distribuit Sf. Chiriarhii, spre a fi recomandat C. C. Preoți și credincioși pentru obiectele ce doresc a cumpăra pentru biserici.

Până la aparițiunea catalogului, cu frățească dragoste Vă rugăm să binevoiți a dispune să se dea o circulară către toate parohiile din acea de Dumnezeu păzită Eparhie, cu recomandarea către toți P. C. C. Preoți de a cumpăra numai dela magazinul de obiecte bisericești al acestei Sf. Mitropolii.

Informațiuni

Domnișoara Maria Dinu, misionară a acestei Sfinte Episcopii, a desfășurat o frumoasă activitate printre răniții spitalelor din București, ducând pretutindeni mângâierea cuvântului creștin și împărțind felurite daruri.

* * *

Valoroasa revistă „Misionarul“, revista misiei Bisericii Ortodoxe Române, va reapare în curând la Chișinău.

Indemnăm preoțimea din Eparhie să aboneze parohiile la această revistă.

* * *

Ziarul „Altarul“, a intrat în al treilea an de apariție, publicând articole interesante și știri din câmpul misiunii creștine.

Il recomandăm cucernicilor preoți din Eparhie.

Abonamentele se fac la D-I Prof. T. Gulcea, Str. Uranus Nr. 63, București.

* * *

CALENDARUL pe anul 1942 a fost alcătuit și este în curs de tipărire. Toate parohiile îl vor primi până la începutul lunii Decembrie, spre a-l distribui enoriașilor.

Telegrame

COPIE după telegrama Sf. Episcopii Constanța No. 3379 din 20 Mai 1941 către M. S. Regina Mamă Elena-București.

În numele clerului și credincioșilor eparhiei Constanța rog pe Majestatea Voastră să binevoiască a primi de ziua numelui omagii respectoase și urări de sănătate, viață lungă și pace.

Episcop, (ss) + **Gherontie**

COPIE după răspunsul M. S. Regine-Mame Elena, către Sf. Episcopie Constanța înreg. sub No. 3568 din 30 Mai 1941.

București Palat Regal

Majestatea Sa Regina Mamă Vă trimite viile sale mulțumiri.
Doamnă de onoare (ss) Nelly Catargi

COPIE după telegrama Sf. Episcopii Constanța No. 3728 din 4 Iunie 1941 către Domnul General Ion Antonescu Conducătorul Statului Român.

Domnului General Ion Antonescu Conducătorul Statului Român

București

În numele credincioșilor eparhiei Constanța Vă exrimăm respectoase omagii de ziua nașterii Domniei Voastre și călduroase urări de sănătate și întru toate bună sporire.

Episcop (ss) + Gherontie

COPIE după telegrama Domnului General Ion Antonescu, Conducătorul Statului Român No. 8426 din 6 Iunie 1941 către Sf. Episcopie Constanța înregistrată sub No. 3798 din 10 Iunie 1941.

București

Prea Sfinției Voastre și credincioșilor eparhiei Constanța Vă mulțumesc călduros pentru urările pe care mi le-ați trimis cu ocazia zilei mele de naștere.

General (ss) Antonescu

COPIE după telegrama Sf. Episcopii Constanța No. 4119 din 22 Iunie 1941 către M. S. Regele Mihai I - București.

M. S. Regelui Mihai I — București

Biserica Dobrogeană și Ialomițeană la datorie și la ordine a îngenunchiat azi ora 11,30 în Catedrală și s'a rugat lui Dum-

nezeu să ajute Majestății Voastre și generalului Ion Antonescu, Conducătorul Statului și al Armatelor în luptă să-și illustreze domnia într'o Românie Mare și veșnică.

Să trăiți Majestate.

Trăiască Armata Română și aliații ei.

Episcop (ss) + Gherontie

COPIE după telegrama M. S. Regelui Mihai I către Sf. Episcopie Constanța integ. sub No. 4128 din 28 Iunie 1941.

Multe mulțumiri pentru bunele urări.

(ss) Mihai I

COPIE după telegrama Sf. Episcopiei Constanța No. 4120 din 22 Iunie 1941 către Domnul General Ion Antonescu Conducătorul Statului Român și Comandant al Forțelor Armatei de Operațiuni.

Biserica Dobrogeană și Ialomițeană la datorie a îngenunchiat azi la ora 11,30 în Catedrală și s'a rugat lui Dumnezeu să ajute Domniei Voastre și Armatelor în luptă spre a realiza România Mare și veșnică.

Să trăiți Domnule General.

Episcop (ss) + Gherontie

COPIE după telegrama înregistrată la Sf. Episcopie sub No. 4471 din 23 Iulie 1941.

București

Mulțumesc Prea Sfinției Voastre pentru bunele urări făcute armatelor luptătoare și strădaniilor mele.

General (ss) Antonescu

Inștiințare

În baza deciziei Adunării Eparhiale ordinare din 18 Mai 1941, s'au introdus următoarele modificări în Regulamentul fabricii eparhiale de lumânări :

Art. 7 se suprimă ultimele cuvinte : La un capitol aparte al fabricii.

Art. 10 se redactează astfel :

Pentru operațiunile cu materialele prime și desfacerea lumânărilor, se vor ține în registrele contabilității Sf. Episcopiei parțizi speciale, din care să se poată constata oricând situația fabricii, iar la finele anului se vor încheia registrele, reportându-se la anul viitor soldurile.

Art. 11. Se redactează astfel :

Veniturile nete anuale ale fabricii se vor capitaliza, până se va ajunge la suma de cel puțin 2.000.000 lei (numerar și materiale), sumă care se va înscrie în bugetul eparhial și se va întrebuința pentru procurarea de materii prime de fabricație.

Att. 12. Se va adăoga la urmă: precum și pentru cheltuielile necesare susținerii centrului eparhial.

Consiliul Eparhial Economic

Apelul I. P. S. Patriarh

**către preoții și drept credincioșii creștini din cuprinsul
Patriarhiei Române, pentru împrumutul reîntregirii**

În urma victoriilor dobândite pe câmpul de luptă se deschid Țării noi perspective, noi trebuințe, noi datorii.

D. General Ion Antonescu, Conducătorul Statului, a refăcut și sporit prestigiul țării înăuntru și în afară. Pentru a încununa jertfa ostașilor noștri dragi și strădaniile din zi și noapte ale înțeleptului și vajnicului luptător General Ion Antonescu, tot românul este dator să subscrie, cât mai mult, cât mai curând la împrumutul reîntregirii, spre a dovedi lumii că țara românească este strâns unită în jurul Conducătorului său.

Prima pildă ne-a dat-o M. S. Regele Mihai I și Augusta Sa Mamă Regina Elena.

Biserica Ortodoxă Română, a cărei viață în decursul vremurilor se împletește armonios cu viața și ființa Statului Român, consequentă cu trecutul ei glorios și dorind a vedea Statul Român în toată splendoarea lui, subscrie prin Arhiepiscopia Bucureștilor și Patriarhia Română — Consiliul Central Bisericesc — suma de 9.000.000 lei. În plus Clerul Arhiepiscopiei București, subscrie salariul pe una lună, în zece rate, iar noi vom purta grija ca țara să aibă suma imediat la îndemână.

Poporul drept credincios este îndemnat să urmeze pilda Bisericii și a clerului. Cei ce urmează Biserica și clerul, urmează poruncilor lui Dumnezeu.

(ss) **NICODIM**
Patriarhul României

ANUNȚ

CONCURS pentru ocuparea locurilor vacante de preoți militari activi

Se aduce la cunoștința cucernicilor preoți că în ziua de 1 Noembrie a. c. va avea loc un concurs pentru ocuparea a 20 locuri vacante de preoți militari activi asimilați gradului de căpitan, în fața unei comisiuni sub președinția P. S. Dr. Partenie Ciopron, Episcopul Armatei.

Cererile se vor înainta Inspectoratului Clerului Militar din Alba Iulia, cu cel puțin 3 zile înainte de ziua examenului și însoțite de următoarele acte:

a) Extractul de naștere din care să se constate că nu este mai mare de 35 ani.

b) Actul de studii din care să se constate că posedă licența sau doctoratul în teologie, sau diploma unei academii sau institut teologic, care să aibă la bază seminarul sau balaureatul.

c) Certificatul eliberat de chiriarhul respectiv prin care să se constate că este hirotonit preot și că are o practică de păstorire de 3 ani și o bună purtare în parohie și în societate.

d) Certificat dela poliția respectivă că nu a luat parte la rebeliune.

e) Certificat că este cetățean român.

f) Declarația autentificată de tribunal sau de judecătoria prin care candidatul se obligă a servi 9 ani neîntrerupți în armată.

g) Odată cu cererea de înscriere la concurs, candidații vor înainta recipisa dela Administrația Financiară pentru suma de lei 1500 (una mie cinci sute) pe seama Inspectoratului Clerului Militar, ca taxă de examen.

h) Preoții confesori de rezervă, cari se găsesc mobilizați la unitățile respective și întrunesc condițiunile legale, vor înainta cererile prin comandamentele respective.

j) Nu se acordă sub nici un motiv dispensă de stagiou sau vârstă. Diaconii și licențiații în teologie nehirotoniți nu pot candida.

Examenul va consta dintr'o probă scrisă și una orală din: teologie, istoria Românilor, geografia României, istoria literaturii Românilor, organizarea armatei și igiena.

Orice informațiuni se pot cere dela Inspectoratul Clerului Militar din Alba Iulia.

Comisiunea se va întruni în localul școalei militare de ofițeri de infanterie București în ziua de 1 Noembrie 1941, ora 9 dimineața.

F O R M U L A

pentru pomenirea la slujbele bisericești a Conducătorului Statului

**După pomenirea Patriarhului sau a Chiriarhului,
și după pomenirea M. S. Regelui**

u r m e a z ă :

1) La ectenii :

Pentru osârduitorul Conducător al Statului, pentru Guvernul Țării, pentru mai marii oștilor, ai ținuturilor și orașelor și pentru tot binecredinciosul popor român, Domnului să ne rugăm.

2) La Sfintele Daruri :

Pe osârduitorul Conducător al Statului, pe Guvernul Țării, pe mai marii oștilor, ai ținuturilor și orașelor și pe tot binecredinciosul popor român, să-i pomenească Domnul Dumnezeu întru împărăția Sa.

3) La polihroniu :

Osârduitorului Conducător al Statului, Guvernului Țării, mai marilor oștirilor, ai ținuturilor și orașelor și întreg binecredinciosului popor român, dă-le Doamne zile bune și îndelungate, pace și sănătate și întru toate bună sporire, și-i păzește întru mulți ani.

Mulțumiri publice

Parohia Borănești-Ialomița, aduce mulțumiri D-lui Nicolae Gr. Radu, care a donat 10.000 lei pentru procurarea materialelor și lucraturile ferestrelor noi, precum și D-nei Sultana I. Constantinescu, care a cumpărat fierăria necesară, în valoare de peste 3000 lei.

SPRE ȘTIINȚA

Revista apare sub îngrijirea Secției Culturale.

• Schimbul de reviste, trimeteri de articole, abonamente și orice corespondență, se va adresa Revistei «Tomis» la Sfânta Episcopie, Constanța.

ABONAMENTUL:

1 an pentru preoți, epitropi și abonați particulari 120 lei

1 an pentru cântăreți 100 .

SPRE STIINTA

Revista apare sub îngrijirea Secției Culturale.
Schimbă revistele, trimiteri de articole, etc.
Num. abonamentelor, se va adresa Ro-
vitei: Episcopie, Constanța.

ABONAMENTUL
SFÂNȚA EPISCOPIE — CONSTANȚA

P. C. Sale
Domnului

Onor Consiliul Central Bisericesc.

Paroșia St. Maria Roseti 63

Comuna București 4

Județul _____